

Наръчник с практически насоки **„Спортът, като инструмент за насърчаване на Толерантността“**

Проект „SPORTolerance“ /613067-EPP-1-2019-1-BG-SPO-SSCP/

www.sportolerance.com

Съдържание

Резюме	4
Концепция на методологията Обучение чрез спорт /ОЧС/	6
Национална правна рамка в областта на превенцията на радикализацията и насърчаването на солидарността и толерантността (чрез спорт)	
• Белгия	7
• Босна и Херцеговина	8
• България	11
• Кипър	14
Спортът като инструмент за превенция на насилствения екстремизъм и насърчаване на толерантността и солидарността – добри практики/казуси:	
• Белгия	15
• Босна и Херцеговина	17
• България	26
• Кипър	31
ОЧС дейности за насърчаване на толерантността и солидарността – неформални методи, използващи спорта като инструмент за обучение	
• В обувките на другия	37
• Топката на толерантността	38
• Кулата на мира	39
• Пътят към Олимпийските игри	40
• Островът на оцелелите	41
• Овцата ослепя!	43
• Честната игра	44
• Да строим заедно!	45
• Десет точки за победа	46
• Щафета – RRTogether	47
Съвети и препоръки за работа с целеви групи в неравностойно положение	48
Препратки	50

Официално име на проекта

SPORTolerance

Акроним на проекта

#SPORTolerance

**Продължителност на
проекта**

01/01/2020 – 30/06/2022

Номер на проекта

613067-EPP-1-2019-1-BG-SPO-SSCP

**Уебстраница на
проекта**<https://sportolerance.com/>**Facebook страница на
проекта**<https://www.facebook.com/SPORTolerance/>

Резюме

Проект **#SPORTolerance** идва в момент, когато Европа е изправена пред икономически затруднения, миграционни потоци, тероризъм, опасен възход на популизъм, ксенофобска реторика, екстремизъм и други явления, които тестват нашите демокрации и разклащат доверието на обществото към държавните и международните институции. Въпреки, че радикализацията може да се случи на всяка възраст, младите хора в търсене на чувство за принадлежност, цел в живота или идентичност могат да бъдат особено незащитени. Младите хора също са една от най-мобилните и динамични групи от населението, имащи разнородни възможности за взаимодействие с лица от различен културен произход.

Проект **#SPORTolerance** цели да допринесе за по-нататъшното развитие на човешкия капацитет в спорта чрез реализиране на набор от мобилности за спортни треньори, които ще включват както образователни модули, така и модули за обмен на добри практики в областта на използването на спорта за предотвратяване на радикализация и изграждане на толерантност и солидарност. Проектът ще използва и ще доразвива в областта на толерантността и солидарността, неформалната образователна методология Обучение чрез спорт (ОЧС), която е илюстрация на използването на **спорта като средство за учене** и по този начин ще се предприемат стъпки за развиване на спорта извън самата спортна дейност. Подходът на ОЧС в контекста на образованието, въз основа на неформалното образование, ученето чрез опит и активното участие, е концептуален модел и практическо средство за обучение. Дейностите по тази методология подпомагат и **обогатяват неформалните процеси на обучение в младежкия сектор и ще осигурят на участващите спортни треньори нови умения и инструменти, които те да използват ежедневно**. ОЧС методологията (официален ресурс на Salto) е структуриран педагогически неформален образователен подход, който ползва като инструмент спорт и физическа активност и се отнася до развитието на **ключови компетентности** на лица и групи от хора, за да допринесе за личностното развитие и устойчивата социална трансформация с основна цел – активно гражданство.

Практическият фокус на проекта е да развие умения и знания чрез образователна мобилност на спортните треньори, за да им даде възможност да работят с млади хора в неравностойно положение и в риск от радикализация. Чрез увеличаване на възможностите за социално включване и предоставяне на равни възможности за младежи в неравностойно положение, изложени на риск от радикализация и предоставяне на иновативни методи, проектът **#SPORTolerance** би направил положителна промяна в Белгия, Босна и Херцеговина, България и Кипър.

Настоящото малко съвместно партньорство осъществява различни дейности на местно, национално и международно ниво; съсредоточава се върху трансфера на знания

чрез образователните способности на спортните треньори, насърчаването и споделянето на добри практики в областта на предотвратяването на радикализацията и насърчаването на толерантността и солидарността чрез спорта. **#SPORTolerance** добавя към съществуващите знания, ноу-хау и практики чрез пряко и косвено участие на спортни организации и лица, участващи в проектните дейности и резултати. Всички дейности, които са реализирани по този проект, са достъпни и могат да бъдат използвани като ООР (отворени образователни ресурси) за всички заинтересовани страни.

Следните резултати са разработени, за да се постигнат посочените по-горе цели на проекта:

- Издание Обучение чрез спорт „Спорт за насърчаване на толерантността“ с нови неформални образователни дейности, фокусирани върху борбата с радикализацията чрез спорт и насърчаване на толерантността и солидарността;
- Овластени спортни треньори в 3 държави от ЕС и 1 от Западни Балкани, които да работят усилено срещу радикализацията и за насърчаване на толерантността и солидарността;
- Млади хора в неравностойно положение, изложени на риск от радикализация, да бъдат включени в различни и иновативни спортни дейности с въздействие върху образованието.

Проект **#SPORTolerance** е съ-финансиран по програма Еразъм+ на Европейския съюз и се реализира от следния консорциум:

Координатор

България, Асоциация за развитие на българския спорт

www.bulsport.bg

Партньор 1

България, Школа по лека атлетика Дарко Тийм

<https://darkoteam.com/>

Партньор 2

Белгия, The Charity Game (TCG asbl)

www.thecharitygame.be

Партньор 3

Босна и Херцеговина, Bosnian Representative Association for Valuable Opportunities (BRAVO)

<https://bravo-bih.com/>

Партньор 4

Кипър, Social Policy and Action Organization

www.socialpolicyaction.org

Издание Обучение чрез спорт „Спортът, като инструмент за насърчаване на Толерантността“

Целеви групи: Участващите организации (екипът на проекта), работещи в областта на развитието, спортните клубове и европейските организации, работещи с крайните целеви групи.

Основни етапи: Изследователска дейност, събиране и документиране на нови неформални образователни дейности, по-нататъшно развитие и обогатяване на методологията Обучение чрез спорт, разработване на изданието.

Резултат: Разработено издание за Обучение чрез спорт „Спортът, като инструмент за насърчаване на Толерантността“.

Координаторите на проекта активно използват методологията Обучение чрез спорт от 2014 г., която предоставя възможност на младите хора да се ангажират със спортни дейности, които насърчават неформалното обучение в областта на активното гражданство. Въз основа на практическия опит, адаптирането и тестването на наръчника „Движи се и учи“ (2012 г., официален ресурс на Salto), както и на тестването на метода с различни групи от страна на АРБС, се роди идеята, че методологията може да бъде развита, за да се надгради разбирането на младите хора за европейските ценности, и по-специално за толерантността, мира, демокрацията, отговорността, семейството, солидарността, свободата, които, ако не бъдат разбрани и приети като начин на поведение и вярване, могат да доведат до оспорване на възможностите за правилна интеграция на младите хора в неравностойно положение в нашите общества. По време на международните мобилности, участващите спортни треньори имаха възможността да се запознаят и да изпробват методологията на ОЧС. Между и след международните обучения, когато спортните треньори се завърнаха в своите общности, те успяха да създадат и развият нови дейности, акцентиращи върху толерантността и солидарността. Тези дейности са описани в практическо издание, публикувано като образователен ресурс със свободен достъп.

Партньорските организации проведоха и изследване на добри практики, свързани с употребата на спорта като инструмент за насърчаване на толерантността и солидарността, които събрани в настоящия набор от инструменти могат да вдъхновят спортните експерти, идващи от различни европейски и световни реалности, да ги използват. Партньорите редовно обменяха информация за това, кои елементи на процесите са ефективни и какво може да бъде подобро. Наръчникът включва следната информация:

- Концепция на методологията Обучение чрез спорт;
- Спортът като инструмент за превенция на насилствения екстремизъм и насърчаване на толерантността и солидарността – добри практики/казуси;
- ОЧС дейности за насърчаване на толерантността и солидарността – описание на новоразработените дейности на неформално образование, използващи спорта като образователен инструмент;
- Съвети и препоръки при работа с младежки целеви групи в неравностойно положение.

След практическото тестване и документиране на натрупания опит, партньорите по проекта се съсредоточиха върху изготвянето на настоящото издание „Спортът, като инструмент за насърчаване на Толерантността“, в което са документиран опитът и приносят на треньорите през 24-те месеца на проект #SPORTolerance, както и новоразработените дейности и вдъхновяващи практики. Имайки предвид, че пет от партньорите се намират в четирите „Ъгъла“ на ЕС и един от тях е част от Европа, но не и от Съюза, те се опитват да намерят прилики и разлики в начина, по който са протекли процесите, като това ще донесе добавената стойност на приложимостта на продукта в много реалности и ще осигури най-добрия начин за прехвърлянето му на национално, регионално и местно равнище.

Концепция на методологията Обучение чрез спорт /ОЧС/

Ползите от практикуването на всеки вид спорт са безспорни. Самочувствието, дисциплината, социалната интеграция и създаването на контакти са няколко от тях, за които се сещахме веднага, но вероятно най-важната е здравето. Здравето е богатство и въпреки че сме наясно с това, все още има тревожна статистика, която показва, че липсата на физическа активност е шестият водещ рисков фактор за здравето в Европа. Приблизително 63% от европейците не изпълняват минималните препоръчителни нива на физическа активност седмично. Само 40% твърдят, че спортуват редовно. Рискът за хората с по-ниски доходи е още по-висок. Има много възможности за подобрене, а насърчаването на спорта трябва да бъде приоритет. Всяка група от спортуващи може да се превърне в обучаваща се общност, а треньорите могат да станат учители. Ето защо е важен подходът на обучение чрез спорт.

Обучение чрез спорт е вид методология, която използва спорта и физическата активност, като инструменти за разкриване и развиване на ключови компетентности. Спортът се използва като средство за разпространяване на тези ценности и компетентности, с цел подобряване на различни аспекти от живота на участниците. Промените в личен и професионален план се увеличават чрез развиването на културни, етични и морални компетентности. Целта е обучението чрез спорт да се въведе като вид неформално образование. Към този вид образование спада всяка планирана програма, насочена към по-младите хора и предназначена за подобряване на редица умения, извън официалната образователна система. То не води до никакъв вид сертифициране, а по-скоро се практикува на доброволен принцип. Участието в такива програми може да има и икономически ползи. Интеграцията чрез спорт може да улесни борбата с бедността, да предотврати престъпността и да нама-

ли безработицата. Могат да се засилят социалните контакти и да се създадат важни взаимоотношения. Обучението ЧРЕЗ спорт не трябва да се бърка с обучението ЗА и ОТ спорт. Докато последните две са фокусирани върху подобряването на спортните умения или ползите за здравето, които, разбира се, са много важни, обучението чрез спорт е по-дълбока, по-сложна и цялостна методология. Тук образователният елемент е на първо място и, както бе споменато, спортът е средството, което въвежда физическата активност като образователен инструмент, който се бори със социалните проблеми и провокира дълготрайна социална трансформация. При ОЧС, спортът е на второ място, а образователната цел е с приоритет. Последователността е следната: първо се определят образователните потребности, след това, с помощта на спорта, се въвеждат образователните сесии и се прави анализ на индивидуалното развитие на участниците след сесията. ОЧС обхваща теми като комуникационни умения, социално включване, мотивация, работа в екип, предприемачески умения, активно гражданство, здраве и безопасност, повишаване на културата, борба с противообществените прояви. Обучението чрез спорт се появява на хоризонта за първи път през 2004 г. по време на Европейската година на обучението чрез спорт. Въведена от Европейския съюз, инициативата има подобна цел: да насърчи по-ефективната употреба на спорта като образователен и социално приобщаващ инструмент. Държавите членки обръщат внимание на това и започват да работят заедно, за да разпространяват ценностите на работа в екип, честна игра и толерантност, чрез спортни дейности. Отпуснат е финансов бюджет от порядъка на 12,1 млн. евро, съфинансирани са около 167 проекта от близо 1643 подадени. Оттогава насам ОЧС е основен приоритет на Европейския съюз и на програмата Еразъм+.

Национална правна рамка в областта на превенцията на радикализацията и насърчаването на солидарността и толерантността (чрез спорт) – Белгия

За да се предотврати радикализацията и насилствения екстремизъм, през 2005 г. е изготвен „План за действие срещу радикализацията“ (План Р), който е преразгледан през 2015 г. Неговото резюме е достъпно онлайн. Местните работни групи, в координация с националната работна група, са разработили индивидуални пътища. Брюкселският регион, Фламандската и Френската общност са изготвили свои собствени планове за действие, които се изпълняват в координация с „План Р“.

Разработени са и конкретни планове за действие за справяне с радикализацията в затворите и за борба с насилствения екстремизъм в района на брюкселския канал.

Следва да се отбележи, че по отношение на превенцията, местното равнище играе голяма роля, тъй като във всяка белгийска община явленията радикализация, насилствен екстремизъм и тероризъм се определят от контекста, местните, социалните и психологическите променливи и груповата динамика. В тази перспектива на превенция, вписана в сложен институционален и законодателен пейзаж с различни области на компетентност, отнесени към всяко ниво на властта, напоследък се налага да се разработи цялостен и интегриран подход към радикализма и насилствения екстремизъм.

В Брюксел много общини са взели решението да работят с училищата, преподавателите, спортните центрове и всички професионалисти, които са в контакт с младите хора. Сформирани са и групи за работа с полицията. Изпълняват се проекти с харизматични лидери, работещи с деца или преквалифицирани бивши джихадисти.

На национално равнище, борбата с тероризма наскоро бе засилена допълнително. През 2015 г. федералното правителство обяви редица мерки за борба с тероризма. През 2017 г. са предприети 28 допълнителни мерки за сигурност. Освен това, през 2015 г. е създаден Съветът за национална сигурност – орган, който отговаря за координацията между компетентните служби и за определянето на общите приоритети.

Цялостният подход към радикализацията, насилствения екстремизъм и тероризма е описан във федералния Рамков Меморандум за Интегрална Сигурност¹ (note-cadre de Sécurité intégrale/Kadernota Integrale Veiligheid) и в Плана за Национална Сигурност².

¹ <https://www.besafe.be/fr/legislation/note-cadre-de-securite-integrale-2016-2019>

² <https://www.police.be/5998/fr/a-propos/police-integree/le-plan-national-de-securite>

Национална правна рамка в областта на превенцията на радикализацията и насърчаването на солидарността и толерантността (чрез спорт) – Босна и Херцеговина

Спортът, който е универсален език на човешкото общуване, може да се превърне в мощно средство за укрепване на мира, толерантността и взаимното разбирателство. Благодарение на способността си да обединява хората, независимо от границите, културите и религиите, той може да насърчи толерантността и помириенето.

Законът за спорта в Босна и Херцеговина е основен принцип за организация на спорта и определя правото на всички граждани да спортуват при еднакви условия, независимо от тяхната национална, религиозна, политическа, расова, социална принадлежност и пол. Законът за спорта в Република Сръбска определя, че практикуването на спорт в Република Сръбска е доброволно, неограничено и достъпно за всички граждани при еднакви условия, независимо от тяхната расова, национална, религиозна или политическа принадлежност и пол. Спортуването също така трябва да се извършва под професионален надзор.

Закон за спорта

Законът за спорта на Босна и Херцеговина определя спорта като спортни дейности и игри, организирани с цел подобряване на здравето и времето за отдих (спортен отдих, спорт за всички); спортни дейности, организирани за хора с увреждания; организиран училищен и университетски спорт. В закона се отбелязва, че спортът принадлежи към обществен интерес. Спортните цели на Босна и Херцеговина са:

- **Да се повиши осведомеността на обществеността, особено на младежите, относно спорта и неговите ценности;**
- **Да допринесе към възпитанието, образованието и развитието на децата и младежите;**
- **Да укрепи и популяризира спорта и неговите ценности като част от културата и общите материални и духовни ценности на обществото;**
- **Да съдейства за опазването на здравето, труда, творческите изяви и съжителството между хората.**

Във Федерация Босна и Херцеговина, спортът, подобно на образованието, е поставен под отговорността на кантоните, тъй като това е отговорност, която не е изрично част от компетенциите на страната. В тази връзка, Законът за спорта в Босна и Херцеговина определя

децентрализацията му, така че спортните дейности да се организират по начин, определен от правилата и отговорностите на Босна и Херцеговина, субектите, окръг Бръчко и други нива на административна власт. Въз основа на конституциите на различните органи и другите нива на административна власт, спортните закони уреждат въпроси, които не са уредени от държавното законодателство. Законът за спорта в Република Сръбска определя, че училищните спортни състезания са масови състезания на ученици и студенти в рамките на училищната система, като организацията, условията и правилата им се определят от отговорния министър на спорта, училищните и студентските спортни съюзи. В началните и средните училища и в университетите могат да се създават училищни, т.е. студентски спортни организации, които да се обединят в спортни съюзи. Дейностите на училищните спортни организации, както и спортните състезания, се финансират от бюджетните средства на Република Сръбска, града и общината, предназначени за финансиране на основното, средното и висшето образование.

Развлекателните, масовите и традиционните спортни дейности на гражданите от всички възрасти допринасят за подобряването и напредъка на тяхното физическо и интелектуално развитие, насърчаването на жизнените ценности и подхранването на традициите и чертите на гражданите на Република Сръбска.

В Босна и Херцеговина не е проведен цялостен анализ на възможностите на децата да упражняват правото си на почивка и отдих. Изглежда, че това право се предоставя само от образователната система, тъй като инвестициите на спортното законодателство за въвеждането на спорта в широк мащаб сред населението, особено чрез подкрепа на спортни клубове, са много малки. Важно е да се отбележат липсата на стандарт за насърчаване на талантиливи спортисти и дискриминацията на децата, въз основа на техния социален произход, при процедурата по набиране на кандидати за състезания. Учениците са представили проблема пред омбудсмана на Босна и Херцеговина, който отбелязва тази забележка в своите препоръки. Съществува и проблем с реализирането на правото на образование, съобразено със специалните условия на децата, занимаващи се със спорт, въпреки че законът регламентира тази възможност.

● **Борба с речта на омразата и насърчаване на разнообразието в спорта**

Проблемът с речта на омразата в спорта и злоупотребата с поддръжниците, като средство за изразяване на дискриминационни послания е разгледан в последния 13 Доклад за Оценка относно спазването на Европейската харта за спорта от страна на Босна и Херцеговина. По искане на властите, докладът е допълнен с оценка на спазването на шестата препоръка на Комитета на министрите на държавите членки, относно предотвратяването на расизма, ксенофобията и расовата нетърпимост в спорта.

Босна и Херцеговина участва активно в дейностите за насърчаване на многообразието в и чрез спорта на Разширеното частично споразумение за спорта (РЧСС) към Съвета на Европа. Поради актуалния характер на темата и нейното регионално въздействие, в периода 21–22 ноември 2018 г. РЧСС, в сътрудничество с Младежкия отдел на Съвета на Европа и Министерството на гражданските въпроси на Босна и Херцеговина, организира уъркшоп на тема „Речта на омразата в спорта“ в Сараево. Резултатите от уъркшопа подчертават случаи на етническо напрежение и реч на омразата, които водят до насилие по време на спортни събития, насочено към спортисти, етнически групи и фенове. Организациите на заинтересованите страни, като публичните органи, отговарящи за спорта, клубовете и феновете, не разполагат със стратегически и оперативен опит за борба с речта на омразата и насилието в спорта. Съветът на Европа ще предостави техническа подкрепа и мерки за изграждане на капацитет, които ще дадат възможност на заинтересованите страни да разработят и приложат подходящи политики, процедури и проекти. Съветът на Европа ще вземе участие в:

Специфични за спорта дейности за повишаване на осведомеността:

- **Предоставяне на техническа помощ при разработването на политики и инструменти за борба с речта на омразата в спорта;**
- **Организация на младежки обучителни курсове в подкрепа на движението за уважителна реч;**
- **Провеждане на междуетническа спортна кампания за популяризиране на спорта без омраза и насилие.**

Подобри са ангажираността, капацитетът, знанията и уменията на институциите, свързани с дейностите им за приобщаване на ромите, а ромската общност в общините има допълнителни правомощия.

Институционалната и политическата рамка, свързани с насърчаването и защитата на малцинствата, са подобри, а капацитетът на съответните власти, институции и органи за разрешаване на въпросите, свързани със защитата и насърчаването на малцинствата е повишен.

Укрепват се ноу-хау и капацитетът за насърчаване на уважителното поведение, борбата с речта на омразата и проявите на насилие по време на спортни събития.

Прилагането на европейските стандарти, свързани с правата на човека и превенцията и защитата на жените от насилие, е засилено от страна на юристите, а капацитетът за превенция и борба с дискриминацията, основана на пола, на Агенцията за равенство между половете на Босна и Херцеговина и централните за равенство между половете на автономните области, е укрепен.

Измененият Закон за спорта на Босна и Херцеговина влиза в сила през септември 2016 г. Законът въвежда задължението за сформирване на Спортен съвет на Босна и Херцеговина – консултативен орган към Съвета на министрите в областта на спорта. С приемането на тези изменения, Босна и Херцеговина за първи път регламентира равнопоставеното участие на жените в Спортния съвет (той може да бъде сформирани, ако представителство и на двата пола е минимум 40%).

През 2016 г., Отвореният център на Сараево работи активно за изготвянето на Закон за спорта, който е приет през септември 2016 г., по инициатива на представителя Мая Гасал Вражалица. Освен равнопоставеното участие на двата пола, законът регламентира равните възможности за спорт, съобразеното с пола бюджетиране, което става задължение на Министерството на гражданските дела и забраната за дискриминация на всички основания, включително увреждане, възраст, сексуална ориентация, полова идентичност и полови характеристики, в съответствие със Закона за забрана на дискриминацията и Закона за равнопоставеност между половете.

Въпреки това, година и половина след приемането на измененията в Закона за спорта, Спортният съвет все още не е сформирани.

По този повод, представителят Мая Гасал Вражалица казва: „Въпреки приемането на измененията на Закона за спорта, където ясно е записано, че Спортният съвет трябва да бъде равноправно представен (по отношение на двата пола), и въпреки приемането на изменението, с което се въвежда бюджетиране, съобразено с пола, от

този момент нататък няма никакви промени, освен на хартия. Това е класически пример за разпределяне на управленските постове на „партийно послушни“, докато жените в управляващите партии не се бунтуват срещу подобни практики нито пред колегите си в политическите партии, нито пред колегите си в парламента, а мълчат и гласуват според споразуменията между мъжете в партиите и коалиционните кръгове“.

Припомняме, че Спортният съвет е консултативен орган към Министерството на гражданските въпроси, чиито членове се назначават от Съвета на министрите на Босна и Херцеговина. Съветът се състои от 17 члена, които се избират от изявени спортисти и служители от спортния сектор, а мандатът му е четири години. Членовете се предлагат от: Министерството на гражданските въпроси (седем члена), Олимпийският и Параолимпийският комитет на Босна и Херцеговина (трима члена), трима члена от организациите, след консултация с кантоналните министерства, отговарящи за спорта, област Бръчко (един член).

- Всички хора трябва да са свободни да спортуват и да се чувстват част от обществото, а различните сектори, свързани със спорта, трябва да направят всичко по силите си, за да насърчат интеграцията и да предоставят равни възможности за спорт, като в същото време избягват дискриминацията и социалното изключване;
- Спортът може да допринесе за изграждането и развитието на гражданското общество и да насърчи социалната устойчивост. Необходимо е да се насърчи общото чувство за принадлежност на европейците – както политическа, така и културна. Тъй като спортът е универсален език, разбираем за всички, предаването и под-

чертаването на общите ценности чрез спорт и иновативни методи на формално и неформално образование, може да допринесе за предотвратяването на нетолерантността, социалното изключване, както и на стереотипите, свързани с пола, мизогинията, расизма, ксенофобията и маргинализацията;

- Спортът може да укрепи ценностите по естествен и позитивен начин. Ценности като взаимно уважение, честна игра, приятелство, солидарност, толерантност и равенство трябва да бъдат естествени за всички, които се занимават с развлекателен и професионален спорт в клубовете и училищата;
- Приносът на спорта към социалното сближаване и изграждането на приобщаващи и силни общности, в комбинация с ценностите на равенството, може да допринесе за развитието на ефективно, демократично и справедливо общество. Спортните инструктори и треньори могат да имат важна роля при утвърждаването на общите ценности на ЕС чрез спорт;
- Вече съществуват положителни европейски инициативи, които допринасят за по-добро разбиране на общите ценности на ЕС, като спортните проекти, разработени и подкрепени от Европейския структурен фонд и програмата Еразъм+.

Национална правна рамка в областта на превенцията на радикализацията и насърчаването на солидарността и толерантността (чрез спорт) – България

Една от основните инициативи в България в областта на превенцията на радикализацията е Стратегията за противодействие на радикализацията и тероризма (2015-2020 г.)³.

Стратегията подчертава някои от най-важните предизвикателства и определя потенциалните заплахи. В настоящото изследване са подчертани някои от релевантните текстове на документа:

Настоящата стратегия отразява волята и вижданията на българското правителство за политики за противодействие на радикализацията и тероризма, с по-силен фокус върху превенцията, без да се подценява значимостта и ролята на реактивните мерки. Документът обединява действащите към момента стратегически и концептуални документи в тази сфера. Стратегията за противодействие на радикализацията и тероризма (СПРТ) има хоризонт на действие до 2020 г., с междинен преглед и актуализиране към средата на 2018 г. Стратегията е отворен документ, който може да бъде допълван с нови елементи при внезапни и значителни изменения в средата за сигурност.

Стратегията за противодействие на радикализацията и тероризма се основава на българските национални интереси, определени в съответствие с Конституцията, законите на страната и на Стратегията за национална сигурност на Република България. Настоящата стратегия съответства на глобалната стратегия на Организацията на обединените нации за противодействие на тероризма, релевантните резолюции на Съвета за сигурност на ООН, съответните конвенции на ООН, както и на Стратегията за вътрешна сигурност на Европейския съюз, Стратегията на Европейския съюз за борба срещу тероризма; Стратегията на ЕС за борба срещу радикализацията и набирането на терористи, Решението на Съвета на върха за противодействие на насилствения екстремизъм и приетите планове за действие. СПРТ взема под внимание целите на Националната стратегия в областта на миграцията, убежището и интеграцията, Националната стратегия за интеграция на лицата, получили международна закрила в Република България, Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите, Стратегията за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.

Комплексът от мерки за противодействие на радикализацията и тероризма обединява дейностите на дър-

жавните органи, институции, организации и гражданите за изграждане и използване на способности за разкриване, възпиране, предотвратяване и активно противодействие на рисковете, заплахите и последиците, породени от насилствената радикализация и тероризма.

Противодействието на радикализацията и тероризма е всеобхватно, общодържавно, общонационално и многопластова дейност с единно ръководство, планиране, финансово и ресурсно осигуряване и с децентрализирано изпълнение, при което отделните структури имат относително голяма свобода на действие при постоянна и ефективна хоризонтална координация помежду си.

Радикализацията е комплексен, динамичен и сложен процес, който поражда заплахи за националната сигурност. Свързан е с поляризация и нарушаване на социалното единство в обществото и следва да му се противодейства на ранен етап чрез прилагането на мултидисциплинарен подход. В по-ранните етапи радикализацията е обратима и предотвратима. Това създава възможност за прилагане на широка гама от мерки по превенция на радикализацията, основана на идеологически и религиозни вярвания, осуетяване привличането на радикализирани лица към терористични структури, както и за дерадикализация и социална реинтеграция на бивши привърженици на антидемократични доктрини, използващи насилието като метод и/или участници в терористична дейност.

През последното десетилетие броят на терористичните атаки или на опитите за извършването им продължава да нараства в Африка, Азия и Близкия изток. Отбелязва се нарастване на терористичната активност в съседни на Република България страни. В Европейския съюз, въпреки сравнително малкия брой терористични атаки и жертви, заплахата за сигурността на гражданите остава постоянна. В този смисъл тероризмът представлява сериозна опасност за българското общество и за държавните интереси.

Текущото състояние на средата за сигурност налага предприемането на адекватни мерки за ефективно противопоставяне на радикализацията и тероризма като основни заплахи за сигурността и интересите на Република България.

³ file:///C:/Users/diana/Downloads/15RH1039_strategy%20(1).pdf

Държавните институции осъществяват непрекъснати и решителни действия за идентифициране и противодействие на всякакви форми и прояви на радикализация. Основните структури, които изпълняват функции по противодействие на радикализацията и тероризма, са Министерството на вътрешните работи, Държавната агенция „Национална сигурност“, Министерството на отбраната.

Българското правителство чрез своите правоохранителни и специални служби противодейства решително на всякакъв вид терористична дейност, включително и подготовката за осъществяването на такава дейност.

Противодействието на явленията, свързани с екстремизма, радикализацията и терористичните дейности, налага обединение на всички разполагаеми и релевантни национални ресурси или такива по линия на европейската и международната солидарност. При противодействието на горепосочените негативни явления е от съществено значение взаимодействието със страните от Европейския съюз, съюзниците от НАТО и други стратегически партньори.

Стратегията за противодействие на радикализацията и тероризма (2015-2020 г.) дава няколко определения на ключови понятия и термини:

Радикализацията е процес, по време на който се достига до крайности на мненията, възгледите, вярванията и идеологиите до степен на яростно отхвърляне на алтернативни на проповядваните идеи. Радикализацията се характеризира с решителна готовност за налагане на собствените възгледи и принципи над тези на останалата част от обществото чрез отхвърляне на конституционните устои на демокрацията и непризнаване на основните права на човека. Много често това води до споделяне на идеологията на насилието.

Радикализация, която води до насилие (насилствена радикализация), е явление, при което отделни личности или групи възприемат мнения, възгледи и идеи, които могат да доведат до актове на тероризъм.

Насилственият екстремизъм е явление, при което отделни личности или групи подкрепят или извършват идеологически мотивирано насилие, за да постигнат своите идеологически цели.

Екстремизмът и радикализацията, които водят до насилие, са явления, които поставят под заплаха основни ценности на Европейския съюз – демокрацията, човешките права, свободата и правовата държава.

Дерадикализацията е процес, най-често осъществяван посредством система от програми и мерки, имащи за цел да редуцират крайността на възгледите и да реинтегрират в обществото хора, които вече са радикализирани.

Деангажиране е процес, при който дадена личност се отказва от участие в радикална група или радикална дейност. Този процес на промяна не означава непременно, че съответната личност се е отказала от своите политически или идеологически виждания.

Тероризъм е всяко деяние с криминален характер, съпроводено с акт на насилие, което чрез преднамерено застрашаване на безопасността и живота на гражданите, както и на важни инфраструктурни обекти, има за цел да създаде страх и несигурност в обществото и да дестабилизира институциите като средство за постигане на конкретни политически и идеологически цели.

Тероризмът е глобална заплаха и не е обвързан с конкретна религия, идеология, етнос или цивилизация. Осъществява се от отделни лица или групи хора, които по същество извършват тежки престъпления срещу личността и обществото. Тези престъпни действия не

могат да бъдат оправдани по никакъв начин и поради никакви причини. Чуждестранни бойци са лица, които пътуват до държава, различна от държавата на произход или в която те пребивават с цел подготовка, планиране, извършване, предоставяне или участие в обучение за извършване на терористични актове.

Стратегията за противодействие на гореспоменатите термини и понятия се основава на няколко принципа:

- Върховенство на закона и спазване на основните права и свободи на гражданите;
- Спазване на международните норми и сътрудничество с ООН, ЕС, НАТО, ОССЕ и СЕ;
- Координираност в дейността на органите на изпълнителната, съдебната и местната власт;
- Синергия между отделните елементи от системата за национална сигурност;
- Откритост и прозрачност при провеждането на политиката за противодействие на радикализацията и тероризма;
- Сътрудничество с гражданите и неправителствените организации.

Основните цели на стратегията са:

- Превенция на насилствената радикализация на отделни личности или групи в българското общество;

- Противодействие на разпространителите на терористична и радикална пропаганда и лица-та, набиращи членове на терористични организации;
- Предотвратяване и пресичане на терористична дейност на и от територията на Република България;
- Осигуряване чрез правни и институционални механизми на ефективно наказателно преследване на организаторите, извършителите и помагачите на действия, свързани с радикализация или тероризъм в Република България и в други държави;
- Минимизиране на последствията от терористична дейност;
- Изграждане на доверие в гражданите и обществото, както и на активност по отношение на противодействието на радикализацията и тероризма.

Що се отнася до насърчаването на солидарността и толерантността, по време на изследването на националната правна рамка на страната бе установено, че информацията е много ограничена, напр. не бяха открити етични кодекси на поведение на различни държавни институции и други вътрешни актове. Конкретни политики за развитие на солидарността и толерантността не са открити в действащото законодателство на България.

Национална правна рамка в областта на превенцията на радикализацията и насърчаването на солидарността и толерантността (чрез спорт) – Кипър

Основния закон по темата в Кипър е Законът за предотвратяване и потискане на насилието в спортните обекти от 2008 г. (48(I)/2008)⁴.

Парламентът в Кипър е гласувал „Законът за предотвратяване и потискане на насилието в спортните обекти“ през 2008 г. Законът определя конкретни политики, директиви и разпоредби, свързани с мерките за предотвратяване и потискане на насилието, които спортните организатори трябва да предприемат. Тези мерки включват: получаване на сертификати за сигурност; създаване на Органи за Лицензиране на Стадиони с конкретни отговорности; премахване на строителни или други ненужни конструкции и материали; проверка за подозрителни предмети или опасни механизми преди, по време и след спортни събития; защита на игралното поле, играчите или спортистите, съдиите и техните придружители; предоставяне на помещения, предназначени за началника на полицията; монтиране на защитни мрежи; разделяне на привържениците на състезателите; достатъчно изходи; маркировка на три-

буните и изходите; трибуни за седящи фенове; осигуряване на лекарски кабинети и помещение за допинг контрол; хигиена; специални съоръжения. Необходимо е сътрудничеството с началника на полицията; съдействие от страна на участващите организации като инспекции, служби за сигурност и надзорници; предоставяне на информация на началника на полицията в случай на необходимост; контрол на движението на зрителите; аудиовизуална система за предупреждение; система за видеонаблюдение. В същото време се изисква медицинска и противопожарна компетентност; забрана за продажба на определени предмети; физически контрол на зрителите или феновете; изземване и съхранение на опасни предмети; контрол на пристигането на публиката; забрана за влизане; персонал, който да насочва зрителите; персонал, който да съпровожда играчите/спортистите и техните придружители или съдиите; наблюдение на феновете/привържениците; екип за управление на кризисни ситуации; общи превантивни и интервенционни мерки.

⁴ http://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2008_1_48/full.html

Спортът като инструмент за превенция на насилствения екстремизъм и насърчаване на толерантността и солидарността – добри практики/казуси – Белгия

В настоящия раздел ще откриете няколко практически примера от добри практики и казуси от страните партньори по проекта. Ще разгледаме тези примери и ще разберем как спортът може да се използва като инструмент за предотвратяване на насилието и насърчаване на ценностите на толерантността и солидарността. Първите примери са от Белгия.

Име на добрата практика

Encadrement d'un projet de mini-foot par le Terrain d'Aventure de Hodiment.

Страна, в която се прилага

Белгия, Вервие

Кратко описание

Идеята на проекта е организацията на турнир по мини футбол (веднъж седмично) с младежи от квартали със значими социално-икономически проблеми. Срещите се ръководят от спортен специалист от „Приключенско игрище“ и от лице от Служба за подкрепа на семейства и приятели при борбата с радикализма (SAFER).

След края на тренировките се организира голям турнир, последван от вечеря за закриване на сезона, по време на която се връчва купата на турнира.

Организация, която прилага добрата практика

Служба за подкрепа на семейства и приятели при борбата с радикализма (SAFER) и „Le Terrain d'Aventure d'Hodiment“.

Уебсайт

<https://www.codef.be/asbl/terrains-daventures-hodimont/>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Самите младежи заемат ролята на съдии по време на мачовете, като целта е да им се даде отговорност, като по този

начин вниманието им ще бъде привлечено към спортните ценности (честна игра, уважение към другите и екипировката, отборен дух и др.). Основните дейности са насочени към усвояването на умения за работа в екип, независимо от произхода и различията на другите играчи (Паркът за приключения „Ходимонт“ посреща много млади хора от различни среди).

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Достъпът до някои млади хора е по-ограничен, защото те ходят на училище, работят и пазаруват в своя квартал и не посещават обществени места. Ето защо понякога е трудно да се създадат връзки между публичната власт и тези граждани, да се започне дискусия чрез която да се установят трудностите, които изпитват и да се разбере тяхната гледна точка относно социалните явления. Това сътрудничество премахва това често срещано предизвикателство.

Снимки

Име на добрата практика

Малмеди: Le sport comme facteur d'intégration sociale

Страна, в която се прилага

Белгия, Малмеди

Кратко описание

Четвъртия провинциален футболен клуб в Лиеж има идеята да интегрира в клуба млади бежанци, настанени в центъра за непридружени непълнолетни, създаден от Червения кръст в бивш хотел в село Линьовил.

Организация, която прилага добрата практика

Белво-Линьовил

Уебсайт

-

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Интеграция на млади бежанци в спортен клуб. Насърчаване на толерантността и солидарността към малцинственото население.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

С тези свои действия, клубът дава възможност на младите бежанци да се интегрират в обществото чрез спорт, като в същото време привлича вниманието на общността към проблема с имиграцията. За клуба това е важно, защото ще улесни разбирането на другите култури и ще насърчи толерантността.

Снимка

A Malmedy, le CS Bellevaux-Ligneuville, club de football de 4ème provinciale liégeoise, a eu l'idée d'intégrer dans le club des jeunes réfugiés. - © RTBF - Martial Giot

Спортът като инструмент за превенция на насилствения екстремизъм и насърчаване на толерантността и солидарността – добри практики/казуси – Босна и Херцеговина

Следващите примери за добри практики идват от Босна и Херцеговина. Страна, която се стреми да прилага всички европейски ценности и в много случаи използва спорта, за да постигне необходимите резултати.

Име на добрата практика

Младежки Спортни Игри

Страна, в която се прилага

Босна и Херцеговина

Кратко описание

Да се даде възможност на всички ученици от началните и средните училища да участват в организирани спортни състезания и други безплатни дейности през лятото – това е основната цел на тази инициатива, която е организирана за първи път през 1996 г. в Хърватия. Целта на Игрите е бъдещите ни поколения да опознаят себе си и другите чрез спорта, да придобият увереност в себе си, да развият личността си, да покажат добродетели, да усвоят здравословни навици и да създадат приятели за цял живот.

Организация, която прилага добрата практика

Асоциация за младежки спорт и отиди: Младежки спортни игри на Телеком Босна и Херцеговина

Уебсайт

<https://www.igremladih.ba>

<https://www.facebook.com/sportske.igre.mladih.bih>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Младежките спортни игри насърчават начин на живот, основан на разбирателство, приятелство, солидарност и честна игра, като алтернатива на всички възможни негативни тенденции на ежедневието, които ясно се отразяват на децата и младежите.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Защото младежките спортни игри имат за цел да насърчават толерантността, приятелството, солидарността, социалното приобщаване, честната игра и да обучават младежите относно всички аспекти на устойчивото развитие.

Проектът има за цел да идентифицира, разработи и събере най-добрите практики, свързани със спорта, които оптимално допринасят за разпространението на уважението, като средство за борба с дискриминацията и расизма и за предотвратяване на всички форми на насилие в спорта.

Проектът също така популяризира спортните ценности като ключов елемент в борбата срещу нетолерантността, расизма и другите форми на дискриминация и привлича вниманието към ролята на спорта при интегрираното развитие на младите хора. Игрите се организират под егидата на Международния олимпийски комитет и Световната футболна федерация. Инициативата подкрепят изтъкнати имена от спортния и политическия живот, а нейни почетни президенти са сър Дейв Ричардс, президентът на Висшата лига и Ивица Осим. Посланици на игрите са Предраг Миятович, Дейвид Бекъм, Жозе Моуриньо, Свен-Йоран Ериксон, Франц Бекенбауер, Един Джеко, Ведад Ибишевич, Миралем Пянич, Мирза Телетович, Джанан Муса, Йоханес Хан и много други.

Официален партньор на игрите е Олимпийският комитет на Босна и Херцеговина. Партньори на игрите са Футболната и Баскетболната федерация на Босна и Херцеговина.

Снимка

Име на добрата практика

Започни с любов, започни с баскетбол

Страна, в която се прилага

Босна и Херцеговина

Кратко описание

В двугодишния проект вземат участие повече от 200 момичета от Мостар (KK Lokomotiva), Баня Лука (KK Fenix), Грачаница (KK G-Stars), Сребреник (KK Silver Kings), Теслич (KK WBS) и Бърчко (KK Brčanka).

Във всеки един град, домакини са момичетата от другите градове.

Организация, която прилага добрата практика

Асоциация за спорт, обучение и отход „Старт“ – Тузла

Уебсайт

<https://sportsport.ba/fudbal/završen-projekat-quotstart-with-love-start-with-basketballquot/240875>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Момичетата отсядат в домовете на връстниците си и имат възможността да прекарат много време заедно и да се запознаят със свои нови приятели от различни части на Босна и Херцеговина и различни националности, като това им показва, че си приличат в много отношения.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

В допълнение към спортните дейности се организират уъркшопи, срещи, обиколки на града, партита и баскетболни турнири, по време на които участниците се сближават още повече.

Снимка

Име на добрата практика

WBS БАСКЕТБОЛНА ЛИГА ЗА ЧЕСТНА ИГРА

Страна, в която се прилага

Босна и Херцеговина

Кратко описание

БК WBS TESLIC организира WBS Баскетболна лига за най-малките си членове, които са момчета и момичета на възраст от осем до единадесет години.

Основната цел на инициативата, освен провеждането на баскетболни мачове, е да обедини момчетата и момичетата, като по този начин ги научи на честна игра, равенство между половете и солидарност още от ранна възраст.

Организация, която прилага добрата практика

Баскетболно училище WBS, ТЕСЛИЧ

Уебсайт

<https://www.facebook.com/Košarkaški-klub-WBS-Teslić-1393414947592310>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Споменатата практика обхваща аспекта на равенството между половете и солидарността.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Тъй като не се провеждат баскетболни състезания за най-малките играчи, много лесно и с минимални средства можете да създадете своя собствена лига. Организацията на подобна лига и обединяването на деца на тази ранна възраст ще ви помогне да им покажете колко са важни солидарността и толерантността към другите. Ще можете да им предадете важни житейски уроци още от най-ранна възраст.

Снимка

Име на добрата практика

Маратон през два града

Страна, в която се прилага

Босна и Херцеговина

Кратко описание

Сараево и Източно Сараево. Преди войната тези два града са били едно. След войната се разделят. Дори и днес между тях има напрежение и разделение. Няма чести събирания. Ето защо на организаторите на този проект им хрумва идеята да организират маратон, чийто маршрут минава през двата града. Ето защо маратонът се нарича „Маратон през два града“. В организацията и финансирането участват и двата града.

Организация, която прилага добрата практика

Асоциация „Момчетата в синьо“

Уебсайт

<https://www.deckiuplavom.org/utrke-i-cr-387/two-cities-marathon-2020/>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Общността. Идеята, че заедно може да се постигне много повече и че тези два града заслужават световен маратон.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Защото разделиението отслабва общността. Сплотеността е предпоставка за едно цяло, което е много по-ефективно от разделиението.

Снимка

Име на добрата практика

Детска атлетическа лига Quickie

Страна, в която се прилага

Босна и Херцеговина

Кратко описание

Сараево е столицата на Босна и Херцеговина. В околностите му има много села от Република Сръбска, чиито деца няма къде да тренират лека атлетика, освен в Сараево. С този проект организаторите опитват да привлекат колкото се може повече деца от тези райони към леката атлетика и да им представят възможността да тренират в Сараево. В Източно Сараево има лекоатлетически клуб „Източно Сараево“, който не разполага с необходимата писта, затова се договарят с тях, за да съберат колкото се може повече деца от двата града.

Организация, която прилага добрата практика

Лекоатлетически клуб „Нови град Сараево“

Уебсайт

<https://atleta.ba/quickie-djecija-atleticka-liga/>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Деца са най-важната група от обществото, при която трябва да се насърчава толерантността. В този проект тя

е насърчавана усилено, за да могат децата, още от ранна възраст, да разберат, че не бива да се разделят.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Ако успеем да научим децата на истински ценности и да бъдат толерантни към различията, бъдещето ни ще бъде много по-добро.

Снимка

Име на добрата практика

ЕМОФ

Страна, в която се прилага

Босна и Херцеговина

Кратко описание

Европейският младежки олимпийски фестивал (ЕМОФ) е двугодишно мулти-спортно събитие за млади спортисти от 50-те страни членки на Асоциацията на европейските олимпийски комитети. На всеки две години, събитието се провежда в различни европейски страни, което дава възможност на младите хора да се състезават на най-високо ниво и да се срещат и общуват със свои връстници.

Организация, която прилага добрата практика

EYOF 2019

Уебсайт

https://en.wikipedia.org/wiki/2019_European_Youth_Olympic_Winter_Festival, <http://eyof2019.net/>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Сплотеност

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

За политически разделени страни, като Босна и Херцеговина, подобни проекти могат да бъдат от голямо значение, тъй като организацията им е възможна само ако всички се обединят и използват капацитета си пълноценно. Ето защо мотото на тези спортни игри е „Творим заедно!“.

Снимка

Име на добрата практика

Безплатно училище за футбол за всички деца

Страна, в която се прилага

Босна и Херцеговина

Кратко описание

Първото в региона футболно училище „Респект“ отвори врати за всички деца, с идеята всички да бъдат равни. Футболното училище е безплатно за всяко дете, без значение откъде идва и какъв е неговият произход.

Организация, която прилага добрата практика

Футболно Училище „Респект“

Уебсайт

<https://fkrespekt.ba/>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Всички в училището са равни и в духа на спорта „заличават“ различията помежду си.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Те са носители на детската награда на УЕФА.

Снимка

Спортът като инструмент за превенция на насилствения екстремизъм и насърчаване на толерантността и солидарността – добри практики/казуси – България

България е страна, в която Обучението чрез спорт (ОЧС) се прилага като неформален образователен метод, който се разраства с всеки проект, свързан с популяризирането на спортните ценности и културното и социалното приобщаване. Следващите примери са реализирани в няколко държави, включително и в България, като ще видим и пример от Япония, който ще ни даде различна гледна точка. Ще разберем как тези примери и добри практики могат да се използват и прилагат в други държави и континенти и ще докажем, че спортът наистина обединява хората.

Име на добрата практика

Проект MiSport – приобщаване на мигранти чрез спорт

Страна, в която се прилага

Франция, България, Италия, Гърция и Румъния

Кратко описание

Чрез този проект партньорите се стремят да насърчат иновативни спортни инициативи за социално включване и равни възможности за имигрантите в Европа. Спортът е едно от средствата, чрез които се насърчават ценности като солидарност, разнообразие, приобщаване, културно осъзнаване и мир. MI SPORT има за цел да следва ангажимента на Европейската комисия, че спортът може да предложи на имигрантите възможности за социално включване и да насърчи обмена на добри практики между партньорите и регионите (със специален акцент върху отдалечените територии на ЕС като остров Реюнион) и взаимното обучение за това как да допринесат за интеграцията на имигрантите чрез спорт.

Организация, която прилага добрата практика

Au Carrefour de l'Europe, Асоциация за развитие на българския спорт, Afro Napoli United, Asociatia Umanista Romana, Orama Neon Youthorama

Уебсайт

<https://sportandlife.net/migranti-s-vazmozhnost-za-sotsialno-priobshavane-chrez-sport/>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Споменатата практика обхваща следните аспекти на насърчаването на солидарността/толерантността: мотивиране на мигрантите да бъдат по-активни в инициативите за социално приобщаване; насърчаване на ценности като солидарност, многообразие, приобщаване, културна осведоменост и мир; всички, които са участвали в инициативата, имат желание да продължат да я развиват в бъдеще.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Чрез целите и дейностите на този проект, участниците се стремят да намерят решения. Те могат да се разглеждат като добри практики, защото:

- Обръщат внимание на необходимостта от разрешаване на проблема със социалното изключване на имигрантите, по-специално на младите имигранти и децата;

- Обръщат внимание на необходимостта от повишаване на обществената осведоменост относно стратегическия потенциал на спорта като инструмент за социално приобщаване.

Снимка

Име на добрата практика

Дискусия за интеграция на малцинствените групи чрез спорт

Страна, в която се прилага

България

Кратко описание

Целта на форума е да се идентифицират проблеми и да се споделят успешни практики при интеграцията на етническите групи чрез спортни занимания. Представени и обсъдени бяха изготвените по проекта препоръки и механизма за ефективното използване на спорта като инструмент за успешното реализиране на политиките за интегриране на ромите и мигрантите в българското общество. Присъстващите споделиха своя опит от работата с малцинствените групи и очертаха като основен проблем в интегрирането им ниският статут на семействата, липсата на достатъчно средства, които да обезпечат практикуването на спорт, както и недоверието към треньори и възпитатели.

Организация, която прилага добрата практика

Карате Клуб „Левски“

Уебсайт

<https://www.eufunds.bg/bg/node/2945>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Споменатата практика обхваща следните аспекти на насърчаването на солидарността/толерантността: мотивиране на мигрантите да бъдат по-активни в инициативите за социално приобщаване; насърчаване на ценности като солидарност, многообразие, приобщаване, културна осведоменост и мир; всички, които са участвали в инициативата, имат желание да продължат да я развиват в бъдеще.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Този форум може да се смята за добра практика, тъй като има за цел:

- Да интегрира етническите групи чрез спортни дейности;
- Да споделя успешни практики;
- Да интегрира мигрантите и малцинствените групи в обществото;
- Да установи липсата на инструменти и ресурси, необходими за тяхната интеграция.

Снимка

Име на добрата практика

Проект Спортът срещу радикализацията

Страна, в която се прилага

България, Гърция, Италия, Португалия и Турция

Кратко описание

От началото на 2018 г. сдружение „Шанс и закрила“, Хасково започва работа по проект „Спортът срещу радикализацията“, който се изпълнява в сътрудничество с организации от Гърция, Италия, Португалия и Турция. Целта на проекта е да се повиши ролята на спорта в предотвратяването на радикализацията на младите хора, като се разработи иновативен подход за справяне с нетолерантността и дискриминацията, водещи до екстремизъм.

Организация, която прилага добрата практика

Сдружение „Шанс и закрила“

Уебсайт

<https://www.ngobg.info/bg/news/113754-%D0%B-F%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%B-D%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%B-F%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%B-B%D1%8F%D0%BD%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%B8%D1%81%D1-%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B8-%D0%BF%D0%BE-%D0%B->

F%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82-%D1%81%D0%B-F%D0%BE%D1%80%D1%82%D1%8A%D1%82-%D1%81%D1%80%D0%B5%D1%89%D1%83.html

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Споменатата практика обхваща следните аспекти на насърчаването на солидарността/толерантността: мотивиране на мигрантите да бъдат по-активни в инициативите за социално приобщаване; насърчаване на ценности като солидарност, многообразие, приобщаване, културна осведоменост и мир; всички, които са участвали в инициативата, имат желание да продължат да я развиват в бъдеще.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Една от дейностите на проекта е създаване на Каталог с добри практики от партньорските държави, който включва реални истории за прояви на радикализация и начини за справяне с тях, описани от треньори, спортни дейатели и учители. Каталогът се разпространява на европейско ниво и представя подходи за противодействие на екстремизма в спорта.

Снимка

COunter
Radicalization
PLAY sport

Име на добрата практика

СпортИграция

Страна, в която се прилага

България

Кратко описание

Идеята за проект „СпортИграция“ се роди от младежите, които бяха обучени през годините, предшествващи инициативата да използват методологията „Обучение чрез спорт“, които наблюдавайки проблемите, изявиха желание да споделят опита си по проблема и да достигнат до повече хора, с акцент върху хора, които имат необходимите инструменти да приложат подобни практики на национално ниво. С представяне на добри практики и подготвяне на списък с мерки за интеграция, използвайки универсалния език на спорта, обсъждане на възможностите за интеграция – култура, език, религия чрез използване на спортни дейности. В обсъжданията по време на проекта смятаме, че могат да се спомогне за интеграцията на бежанците в обществата ни, като това ще доведе до намаляване на тежестта на социалните системи, адаптацията на пазара на труда, трудното им приемане от обществото, престъпността.

Организация, която прилага добрата практика

Асоциация за развитие на българския спорт

Уебсайт

www.bulsport.bg/sportlgration/view.html?nid=10770

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Споменатата практика обхваща следните аспекти на насърчаването на солидарността/толерантността: мотивиране на мигрантите да бъдат по-активни в инициативите за социално приобщаване; насърчаване на ценности като солидарност, многообразие, приобщаване, културна осведоменост и мир; всички, които са участвали в инициативата, имат желание да продължат да я развиват в бъдеще.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Събитието даде възможност за младите хора, които участваха да дадат предложения и идеи за интеграция чрез спорт, кул-

тура, изкуство, което ще повиши гражданската им активност и ще ги направи съпричастни към актуалните проблеми в Европейската общност. От друга страна, вземащите решения на различни нива в България успяха да обсъдят, съвместно със свои колеги и с младите хора възможни решения за интеграция.

Целта ни бе чрез този проект да повлияем и привнесем иновация в политиките за интеграция на бежанците чрез спорт, с акцент на младежите сред тази група. Като резултат, проекта излъчи списък с мерки, които бяха предоставени на вземащите решения, за да могат да бъдат приложени на практика.

Целевата група, с която работихме бе младежи на възраст между 16 и 30 години с различни интереси, опит и образование, които имат гражданска позиция по темата за интеграцията и/или интеграцията чрез спорт, включително представители на бежанската общност. В „СпортИграция“ ще бъдат включени и отговорници за политиките от различни ведомства, имащи отношение към темата, граждански организации, местна власт.

Снимка

Име на добрата практика

Отбор на бежанци на Олимпиадата

Страна, в която се прилага

Япония

Кратко описание

Отбор от бежанци ще участва на Олимпийските игри в Токио през 2020 година, решиха делегатите по време на сесията на МОК в Буенос Айрес. За първи път тази инициатива бе въведена на Олимпиадата в Рио де Жанейро през 2016 година. Тогава в отбора на бежанците участваха десет състезатели в три вида спорт – лека атлетика, плуване и джудо.

За влизане в този отбор спортистите трябва да имат високи спортни резултати и статут на бежанци, утвърден от ООН.

Организация, която прилага добрата практика

МОК

Уебсайт

<https://gong.bg/oshte-sport/drugi-sportove/i-prez-2020-shte-ima-otbor-na-bezhanci-na-olimpiadata-509323>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Споменатата практика обхваща следните аспекти на насърчаването на солидарността/толерантността: мотивиране на мигрантите да бъдат по-активни в инициативите за социално приобщаване; насърчаване на ценности като солидарност, многообразие, приобщаване, културна осведоменост и мир; спортът като инструмент за социално включване; всички, които са участвали в инициативата, имат желание да продължат да я развиват в бъдеще.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации:

Това събитие е добра практика, защото:

- Дава възможност на хора в неравностойно положение да създадат отбор;
- Хората в неравностойно положение могат да участват и да се състезават в спортно събитие на високо ниво;
- Помага на хората в неравностойно положение да се чувстват значими.

Снимка

Спортът като инструмент за превенция на насилствения екстремизъм и насърчаване на толерантността и солидарността – добри практики/казуси – Кипър

В Кипър няма много програми или добри практики, свързани с превенцията на екстремизма и насърчаването на толерантността и солидарността чрез спорт. Това е област, която трябва да бъде подобрена. Въпреки това, няколко организации се стремят да допринесат с добри практики и примери за това как спортът може да се използва като инструмент за насърчаване на ценности, които обединяват и приобщават хората и, най-важното – да предотвратят насилието и да укрепват солидарността.

Име на добрата практика

Регистър на феновете и карта за фенове

Страна, в която се прилага

Кипър

Кратко описание

Кипърската спортна организация (КСО) е разработила регистър на феновете, за да могат да получат карта за фенове, с която да посещават футболните мачове на любимите си отбори. Това е правителствена мярка и практика за борба с насилието по време на спортни събития.

Организация, която прилага добрата практика

Кипърска спортна организация (КСО)

Уебсайт

<https://theasis.cy.net/koa/el/application-status/>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Тази практика е разработена с цел да се предотврати насилието на футболните терени и да се защитят феновете, като се предприемат всички необходими мерки за безопасност.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Регистърът и картата за фенове са добра практика, която другите спортни организации могат да използват, защото съхраняването на данни за феновете улеснява идентифицирането на извършителите в случай на екстремизъм и насилие.

Снимка

Име на добрата практика

Национален комитет за борба с насилието и за насърчаване на честната игра

Страна, в която се прилага

Кипър

Кратко описание

На 24 октомври 1995 г. Кипърската спортна организация (КСО) решава да създаде Национален комитет за борба с насилието, за да приложи конвенциите на Съвета на Европа, които предвиждат мерки за борба с насилието по време на спортни събития. Комитетът се състои от членове на Съвета на директорите и генералния директор на КОА, полицията, Кипърската футболна федерация, Кипърската асоциация на съдиите, PASP, Треньорската асоциация и ЕАК, а негов председател е президентът на КОА. Основната цел на Комитета е да прилага конвенции 1/93 и 1/94 на Съвета на Европа. За да бъдат постигнати тези цели, е необходимо да бъдат предприети някои действия. Те са свързани с конкретните мерки, които всеки играч трябва да предприема, така че мачовете както на открити терени, така и на закрити, да се провеждат безпроблемно, в условията на пълна безопасност на състезателите и феновете. За приемането на тези мерки вече са започнали консултации с компетентните органи и се очаква преди началото на новия сезон всеки орган да е наясно с необходимите мерки, които е длъжен да прилага преди, по време и след състезанието.

Организация, която прилага добрата практика

Кипърска спортна организация (КСО)

Уебсайт

<https://cyprussports.org/gr/%CE%B1%CE%B4%CE%B5%CE%B1/41-committees-cso/186-national-committee-against-violence.html>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Зачитане на човешките права, като се предприемат всички необходими мерки за създаване на безопасни условия за гледане на спортни събития.

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Дейностите на Националният комитет за борба с насилието могат да бъдат популяризирани и прилагани и от други спортни организации, като добри практики за разработване на политики за борба с насилието и екстремизма.

Снимка

Име на добрата практика

Център за превенция, информация и осведоменост
„реагирай и предотврати сексуалното насилие“

Страна, в която се прилага

Кипър

Кратко описание

Чрез Центъра за превенция, информация и осведоменост „Рреагирай и предотврати сексуалното насилие“, Организацията за социални дейности и политики насърчава програми за първична превенция на сексуалното насилие в спортните организации и клубове в цял Кипър. Услугите, които центърът предоставя са безплатни и включват: а) обучение и образование на младежки работници, треньори и спортни мениджъри; б) консултантски услуги, свързани с начините за разработване и прилагане на програми за превенция; в) услуги за подкрепа и наставничество на деца или младежи, които искат подкрепа или съвет от работници или треньори, работещи в тези спортни организации.

Организация, която прилага добрата практика

Организация за социални дейности и политики

Уебсайт

www.socialpolicyaction.org

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Борба със сексуалното насилие в спортния сектор

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Всички спортни организации и клубове трябва да приемат стратегии, процедури и програми за превенция на сексуалното насилие, за да предпазят хората от виктимизация.

Снимка

Име на добрата практика

Програми за социална интервенция, в сътрудничество с кипърската спортна организация (КСО)

Страна, в която се прилага

Кипър

Кратко описание

Дейностите на програмите за социална интервенция, в сътрудничество с Кипърската спортна организация (КСО) включват насърчаване на програми за обучение на фенове, кампании за повишаване на обществената осведоменост относно отговорността, която всеки от тях трябва да носи по време на посещенията на спортни обекти, за да се избегнат всякакви форми на насилие или непристойно поведение и с цел изграждане на здравословна база от фенове.

Някои събития, организирани в рамките на тези програми:

- а) Конференция: Толерантност и различия в спорта (19–20 ноември 2015 г.). Конференцията е насочена към повишаване на осведомеността относно ролята на физическото възпитание и спорта като инструмент за насърчаване на многообразието, толерантността и межкултурния диалог в европейските общества и за развитието на демократичната култура;
- б) Футболни мачове между младежки спортни клубове.

Организация, която прилага добрата практика

Кипърска спортна организация (КСО)

Уебсайт

<https://cyprussports.org/>

Кой аспект от насърчаването на солидарността/толерантността обхваща посочената практика

Ролята на младежките спортни НПО при насърчаването на солидарност и толерантност и при борбата с насилието.

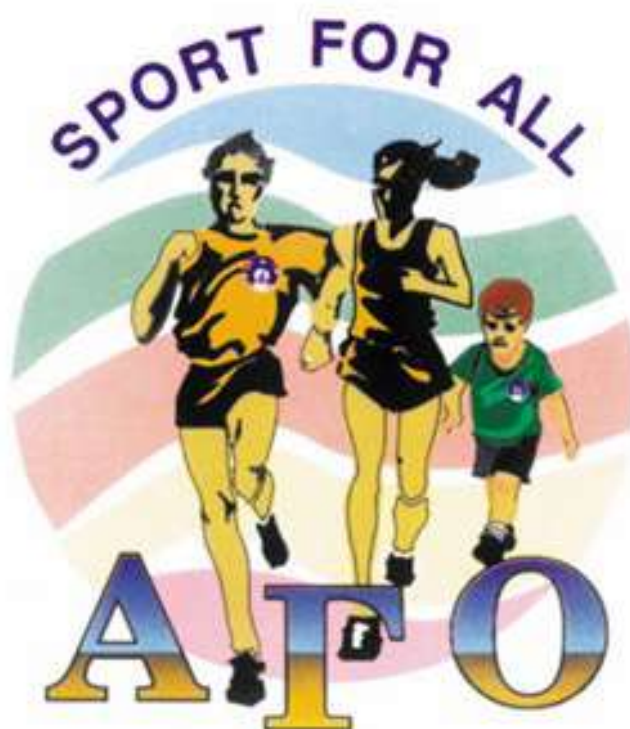

Защо може да се смята за добра практика и да се прилага от други спортни организации

Възможността на младежките НПО да се обръщат към младите хора и да им въздействат чрез мащабни инициативи следва да бъде подкрепена.

Снимка

SPORTolerance

Обучение
чрез спорт

#SPORTolerance
образователни дейности

www.sportolerance.com

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ОЧС дейности за насърчаване на толерантността и солидарността – неформални методи, използващи спорта като инструмент за обучение

Настоящата глава на наръчника #SPORTolerance предоставя подробна информация, свързана с конкретни дейности, ползващи методологията Обучение чрез спорт. В нея са представени самите активности, защо са важни и как могат да бъдат приложени стъпка по стъпка. Всяка отделна практика е създадена от доказани спортни експерти, които са част от проекта. Дейностите са тествани и

усъвършенствани в реални ситуации. Ще научим къде можем да приложим тези дейности, какво оборудване е необходимо и каква е целевата група. Чрез тези примери се надяваме да се вдъхновите да научите, да опитате и да създадете свои собствени варианти, формирани по методологията „Обучение чрез спорт“.

В обувките на другия

Преглед

По време на тази образователна сесия участниците ще разберат как се чувстват децата със затлъстяване. През първата част всички ще играят баскетбол „в собствените си обувки“. През втората част участниците ще продължат

играта, но този път ще носят жилетки с тежести, тежести за китките, краката и други видове тежести (напр. раница пълна с бутилки с вода).

Основна тема

Солидарност

Обем на групата

15–25 участници

Възраст на участниците

15–20 години

Подготовка

10 мин

Провеждане

10 мин

Обратна връзка

30 мин или повече

Общо

От 45 мин до 1 ч

Цели

- Да научи участниците на солидарност;
- Да ги накара да се чувстват така, както се чувстват другите;
- Да ги научи да уважават различията;
- Да ги направи по-съпричастни;
- Да им покаже, че всеки човек е различен и има своите добри и лоши страни.

Материали

- Баскетболно игрище;
- Баскетболна топка;
- Жилетки с тежести, тежести за китки и крака;
- Други тежести;
- Раница;
- Цветни маркери.

Подготовка

- Обяснете концепцията на играта;
- Представете оборудването;
- Поставете тежестите на всеки участник (уверете се, че са поставени правилно, за да се предотвратят наранявания);
- Разделете участниците на два отбора;
- Дайте инструкции за безопасност;
- Загрейте;
- Започнете играта.

Инструкции за участниците в сесията

Правилата са същите като при традиционния баскетбол. Участниците трябва да се грижат за собствената си безопасност и тази на останалите играчи.

Инструкции за треньорите, които провеждат сесията

Треньорът трябва да:

- Помогне на всеки играч да постави правилно тежестите;
- Се увери, че участниците нямат болки/наранявания в нито една част от тялото си преди играта;
- Се грижи за безопасността;
- Наблюдава играчите по време на игра. Треньорът трябва да следи за дихателни или други проблеми;
- Изпробва играта с добре обучени играчи;
- Наблюдава реакциите на играчите.

Обратна връзка и оценка

След края на сесията, треньорът следва да попита играчите как са се чувствали по време на играта. Затруднили ли са се по някакъв начин – физически или психически? Каква е била според тях целта на играта?

След тази дискусия обучителят ще попита участниците как според тях се чувстват децата със затлъстяване, когато са физически активни.

Обучителят ще обясни на участниците, че понякога има медицински състояния (или интелектуални затруднения), които причиняват затлъстяване и наднормено тегло при децата, и че трябва да уважаваме добрите им качества, защото в други игри те ще бъдат по-добри от тях.

Трябва да уважаваме другите!

Коментари, допълнителна информация

Можете да промените играта в зависимост от материалите, с които разполагате, и резултатите, които искате да постигнете. Например, можете да закриете ушите или очите на играчите. Разбира се, правилата и изводите от играта ще бъдат различни.

Автори

Василена Иванова	България
Ифигения Качи	Кипър
Сюлейман Сюлейман	България
Джи Муя	Белгия
Ваня Субашич	Босна и Херцеговина

Топката на толерантността

Преглед

Основната идея на тази дейност е да научи участниците да приемат избора на своите съотборници.

Дейността спомага за развиване на уменията да се опре-

делят различните видове играчи (колективни или индивидуални).

Победител е последният останал играч (ако има такъв).

Основна тема

Толерантност

Обем на групата

Поне 12 участници

Възраст на участниците

6–66 години

Подготовка

5 мин

Провеждане

Информация - в секция инструкции

Обратна връзка

10–15 мин

Общо

40 мин

Цели

Да се определи личността на всеки играч чрез решенията, които той взема по време на играта.

Материали

- Игрище: баскетболно игрище;
- Една или две меки топки.

Подготовка

Очертайте полето (можете да използвате конуси или други предмети, ако липсват прави линии).

Инструкции за участниците в сесията

За да започне играта: треньорът хвърля меката топка, а човекът, който я хване е първият преследвач.

Преследвачът (този, който е хванал топката) трябва да хвърли топката и да уцели друг играч.

След това възможностите са две:

Ако преследвачът успее да уцели друг играч с топката, този играч трябва да седне на пода.

Играчът, който седи на пода, не е елиминиран от играта, но е временно замразен.

Ако преследвачът пропусне и топката не докосне другите играчи, тогава играта продължава по следния начин:

Първият, който хване топката, е следващият преследвач.

Важно: Играчите не могат да вземат топката от нечий ръце.

Играчът, който е замръзнал, също може да хване топката, ако тя се приближи до него (без да се изправя или да тича).

Ако замръзналият играч хване топката, той има 2 възможности:

1. Индивидуален избор: той се изправя и става преследвач.
2. Колективен избор: той може да избере да хвърли топката към друг седящ играч и да го освободи. (Стоящите играчи могат да се опитат да откраднат топката, за да станат преследвачи).

Играта приключва, когато остане само 1 стоящ играч.

Добавянето на втора топка не е задължително.

Зависи от решенията на участниците по време на играта.

Например: когато някой реши да играе индивидуално и спечели, играта приключва.

Когато някой реши да играе колективно, играта продължава.

Повече информация в инструкциите.

Инструкции за треньорите, които провеждат сесията

Треньорът не трябва да осъжда избора на играчите.

Целта на играта е да се определят двата вида играчи:

1. Индивидуални (искат да спечелят играта);
2. Колективни (искат играта да продължи по-дълго, за да играят с приятелите си).

Обратна връзка и оценка

Оценка на играта.

Треньорът пита всеки играч:

- Какво се случи по време на играта?
- Наясно ли сте с ролите, които сте имали?

Победителят (ако има такъв) винаги ще бъде индивидуален тип, защото ако даден играч реши да играе колективно, играта ще продължи.

Основната цел на дейността е да се избегне осъждането на избора на другите.

Различните роли могат да бъдат коментирани след това по уважителен начин, защото именно това е целта на спорта.

Коментари, допълнителна информация

Тази игра е адаптирана за младежи. Треньорът може да я адаптира за по-възрастни играчи. Например, използвайте различен вид топка.

Играчите трябва да избягват да удрят главата на другите участници, като хвърлят топката само под кръста.

Автори

Лоран Крьонер	Белгия
Илиян Тасев	България
Елмир Черимагич	Босна и Херцеговина
Джули Уейерт	Белгия

Кулата на мира

Преглед

Участниците ще се сблъскат с натиска на групата.
Групата, която първа постигне целта си, печели.

Основната цел на тази дейност е след края ѝ да се проведе дискусия за радикализма.

Основна тема

Радикализъм

Обем на групата

10 участници или повече

Възраст на участниците

10–18 години

Подготовка

5 мин

Провеждане

20 мин

Обратна връзка

15 мин

Общо

40 мин

Цели

Основната цел на тази дейност е участниците да осъзнаят колко са важни различните роли.

Участниците решават в коя група искат да бъдат.

По време на играта те ще разберат, че натискът на групата е труден.

Материали

- Блокове, кубчета или други материали, с които участниците да построят кула;
- Топка.

Подготовка

Участниците се разделят на две групи. Първата група съдържа 70% от участниците, а втората – 30%.

Инструкции за участниците в сесията

Обучителят уведомява първата група (70%), че целта им е да построят кула от блокове. Те трябва да направят всичко по силите си, за да я построят.

Обучителят обяснява на участниците, че могат да сменят групата си, ако искат или ако останалите успеят да ги убедят.

Обучителят казва на втората група (30%), че трябва да направят всичко възможно, за да попречат на другата група да построи своята кула. Те ще използват топка, за да разрушат кулата.

Обучителят информира нападателите, че участниците могат да сменят групата си и че могат да определят защитници, за да увеличат шанса си да разрушат кулата.

Инструкции за треньорите, които провеждат сесията

Целта на играта е да се повиши осведомеността относно радикализма. Участниците обаче не трябва да използват тази дума.

Нападателят отбор може да крещи (например „Да взривим кулата!“) и да бъде агресивен. Когато към тях се присъединят повече играчи, треньорът може да им даде повече меки топки, с които да атакуват – повече хора = повече средства (треньорът може да свърже това с ради-

кализма).

По-лесно е да дадете задачи на всяка група:

- Защита на кулата:

- 1: Един играч е „строител на кулата“ (ако успее да построи кулата, може да се присъедини към съотборниците си, за да я защитава);
- 2: Определете няколко защитници, които ще станат нападатели. Треньорът ще им даде сигнал и те ще знаят кой ще трябва да смени групата.

Атаката на кулата:

Треньорът може да даде на участниците сигнал (напр. със свирка или с пляскане), за да ги информира кога могат да изберат нов нападател от защитния отбор.

Обратна връзка и оценка

Важно е групата да отдели време, през което да се обобщат резултатите.

Обучителят трябва да попита участниците как са се чувствали по време на играта.

Например:

- Ако един от участниците смени групата – как са се почувствали съотборниците му?
- Каква е била причината даден участник да смени групата?

Свържете отговорите с радикализма.

Коментари, допълнителна информация

Към играта могат да се добавят още топки.

Автори

Ифигения Качи	Кипър
Ваня Субашич	Босна и Херцеговина
Елмир Черимагич	Босна и Херцеговина
Лоран Крьонер	Белгия
Джули Уейерт	Белгия

Пътят към Олимпийските игри

Преглед

Участниците се разделят на пет групи, които представляват пет континента. Целта на заниманието е да отговорят на 3 въпроса, за да достигнат Олимпийските игри.

Въпросите трябва да са свързани с теми, които са ценности на олимпийското движение, като: солидарност, равенство между половете, приобщаване, устойчивост и интегритет.

Преди да може да отговори на определен въпрос, всяка група

ще трябва да изпълни предизвикателство (например да пробяга определено разстояние, да направи определен брой лицеви опори или клекове и т.н.) под формата на щафетно състезание.

Най-важното е, участниците да се научат да уважават всяка култура, да познават ценностите на играта и, разбира се, да пресекат финалната линия, като в същото време обсъждат основни теми (без религиозни или политически въпроси).

Основна тема

Радикализация

Обем на групата

5 участници или повече

Възраст на участниците

12 години или по-големи

Подготовка

10 мин

Провеждане

30-45 мин

Обратна връзка

15-20 мин

Общо

Повече от 1ч

Цели

Участниците да:

- Бъдат открити;
- Се уважават взаимно;
- Предотвратяват радикализацията.

Материали

Материалите трябва да бъдат съобразени със средата, например: за предизвикателства при дейности на закрито могат да се използват столове и маси.

Ако е възможно, за всеки континент могат да бъдат определени различни цветове.

Подготовка

Обучителите трябва да адаптират въпросите към целевата група и да ги подготвят преди играта да започне.

Инструкции за участниците в сесията

Участниците се разделят на пет групи, които представляват пет континента. Целта на заниманието е всяка група да отговори на 3 въпроса, за да достигне Олимпийските игри.

Инструкции за треньорите, които провеждат сесията

Обучителят трябва да:

- Обясни правилата;
- Избягва поляризиращи, политически или религиозни теми;
- Подготви поне 10 въпроса, съобразени с целевата група.

Обратна връзка и оценка

Участниците ще разсъждават върху въпроси и ценности, свързани с олимпийското движение.

Коментари, допълнителна информация

-

Автори

Сюлейман Сюлейман	България
Илиян Тасев	България
Василена Иванова	България
Джи Муя	Белгия

Островът на оцелелите

Преглед

Играта има за цел да научи децата на солидарност. Участниците ще се състезават, като преминават през 4 „острова“, всеки от които представлява различна целева група с ограничени възможности: бедните, незрящите, хората с

увреждания и хората със затлъстяване. Докато преминават през препятствията на всеки остров, участниците ще трябва да работят заедно, като по този начин ще разберат как да бъдат солидарни към хората с по-малко възможности.

Основна тема

Солидарност

Обем на групата

Минимум 20 играчи

Group age

10–15 години

Подготовка

15 мин

Провеждане

120 мин

Обратна връзка

15 мин

Общо

150 мин

Цели

Основната цел на тази сесия е чрез спортни игри/дейности да научи децата на солидарност, съпричастност и защо е важно да помагат на хората в нужда.

Специфични цели:

- Да обучи участниците и да повиши осведомеността по темата за солидарността;
- Да накара участниците да осъзнаят, че има деца и младежи с по-малко възможности, като напр. бедни, незрящи, хора с увреждания и хора със затлъстяване.

Материали

- 4 флипчарта;
- Химикалки, маркери;
- Конуси;
- Препятствия;
- 30 меки топки (или по-малко/повече, в зависимост от броя на участниците);
- 20 шалчета;
- Раници (участниците могат да използват своите);
- Флаг за отбелязване на края на играта.

Подготовка

Треньорът ще раздели залата на 4 „острова“, по един във всеки ъгъл на залата, като всеки остров трябва да бъде разделен на редици, в зависимост от броя на групите.

Всеки остров ще има следните препятствия:

- 1) Остров 1: В края на редиците треньорът ще постави 1 конус, за да отбележи края, и купчина топчета или камъни;
- 2) Остров 2: Конусите се поставят в зигзагообразна форма;
- 3) Остров 3: Топките се поставят на 3 различни места на всяка линия;
- 4) Остров 4: На всяка линия се поставят по 3 препятствия. Накрая на пода се поставят 6 конуса.

Инструкции за участниците в сесията

Треньорът обяснява на участниците, че играта се нарича „Островът на оцелелите“. Това е състезание с 4 острова, на всеки от които има различни препятствия. Участниците ще бъдат разделени на равни групи, като тяхната задача ще бъде да финишират първи. В началото на играта треньорът трябва да даде инструкции за препятствията на всеки остров.

На групите се дават 5 минути, за да обсъдят и дадат име на всеки остров. Имената се записват на флипчарт и се поставят при съответния остров.

След това групите се подреждат и треньорът дава сигнал за начало на състезанието.

Инструкции за всеки остров:

Остров 1: Преди началото на играта участниците трябва да събуят едната си обувка. Те трябва да застанат един зад друг. Всеки трябва да изтича до конуса в края на полето, да вземе 1 торбичка с топчета и след това да се върне при съотборниците си. Другите играчи повтарят същото. След като всички играчи са взели по една торбичка с топчета, групата се придвижва към следващия остров.

Остров 2: Всяка група се разделя по двойки. Един човек от всяка двойка завързва очите си с шал. Всяка двойка трябва да се хване за ръце и да тича между конусите, поставени в зигзагообразна форма. Целта е всяка двойка да достигне до конуса в края на полето и след това да се върне при съотборниците си. Когато всички двойки преминат през трасето, групата преминава към остров 3.

Остров 3: Всяка група се разделя по двойки. Един човек от всяка двойка трябва да постави едната си ръка зад гърба, а другият да държи единия си крак свит. Те трябва да преминат през трасето, да вземат по 3 топки и да ги върнат на съотборниците си. Когато всички двойки приключат, групата се премества на остров 4.

Остров 4: Всяка група се разделя по двойки. Един човек от всяка двойка трябва да сложи раница на гърба си. Играчите трябва да преминат през трасето, като преодоляват всички препятствия, да вземат един конус,

да го поставят върху друг конус и след това да се върнат обратно при съотборниците си. Това се повтаря от всички двойки, докато всички конуси се поставят един върху друг.

Печели групата, която първа завърши състезанието.

Инструкции за треньорите, които провеждат сесията

Треньорите трябва да имат предвид, че всеки остров и неговите препятствия представляват дадена група хора с ограничени възможности, към които доброволците/участниците трябва да бъдат солидарни.

- Остров 1 представлява бедните млади хора;
- Остров 2 представлява незрящите млади хора;
- Остров 3 представлява младите хора с увреждания;
- Остров 4 представлява младите хора със затлъстяване.

Обратна връзка и оценка

В края на състезанието треньорът кани участниците да седнат в кръг и започва дискусия. Треньорът казва, че тази дейност разглежда въпроса за солидарността, и пита участниците:

- Какво е солидарност? Моля, дайте пример.

Треньорът дава следното определение: „Солидарността е осъзнаване на общите интереси, цели, стандарти и симпатии, създаващи психологическо усещане за единство на групи или класи, отхвърлящо класовия конфликт“.

След това треньорът продължава дискусията със следните обобщаващи въпроси (треньорът може да добави още въпроси):

- 1) Как се чувствате по време на играта? Какво мислите за препятствията? Трудни или лесни бяха за Вас и защо?
- 2) Каква според Вас е идеята на остров 1?
- 3) Каква според Вас е идеята на остров 2?
- 4) Каква според Вас е идеята на остров 3?
- 5) Каква според Вас е идеята на остров 4?
- 6) Защо е важно да се помага на хората в нужда?

Коментари, допълнителна информация

-

Автори

Милена Миткова	България
Харидимос Йоргу	Кипър
Ифигения Качи	Кипър

Овцата ослепя!

Преглед

Целта на тази дейност е да приобщи незрящите или хората с увредено зрение към обществото и да покаже на децата как изглежда ежедневието на един незрящ човек.

Основна тема

Толерантност към незрящите

Обем на групата

12 участници

Възраст на участниците

От 6 до 18 години

Подготовка

2 мин

Провеждане

10 мин

Обратна връзка

10 to 15 мин

Общо

30 мин

Цели

- Основната цел на тази сесия е участниците да бъдат толерантни към незрящите хора и да им помогне да приемат техните трудности и различия;
- Да приобщи незрящите хора;
- Да си помагаме взаимно.

Материали

- Кърпи;
- Превръзки за очи.

Подготовка

Трениорът трябва да се увери, че всички участници са със затворени очи.

Трениорът обяснява играта на участниците и им дава кърпи и превръзки за очи. След това отива при вълците и тихо им съобщава, че могат да отворят очите си.

Трениорът трябва да даде кърпите на овцете, да ги раздели по двойки и да каже на един от участниците от всяка двойка да си отвори очите.

Инструкции за участниците в сесията

Вълците трябва да са със завързани очи и да се разпръснат около полето. След като играта започне, те отварят очите си и застават на четири крака (както ходи вълка). Те не могат да общуват помежду си, нямат право да говорят и да поговарят (в началото на играта могат да вият). Овцете са по двойки, като всяка двойка държи по една кърпа/тениска, а едно от децата е със завързани очи. Те могат да общуват помежду си само чрез инструкции (върви направо, върни се назад, завий на-

ляво или надясно, докосни сега). Целта на вълците е да хванат всички овце, като им вземат кърпата/тениската. Целта на овцете е да докоснат/открият вълците и да ги обездвижат. Овцете с отворени очи ориентират съотборниците си със завързани очи и не могат да докосват вълците.

Инструкции за трениорите, които провеждат сесията

Трениорът(ите) трябва да наблюдават участниците, докато са със затворени очи. Уверете се, че децата не тичат, тъй като това не е позволено. Нека играта е честна, уверете се, че посочват вълците, без другите деца (овцете със завързани очи) да забележат, и се опитайте всички да бъдат вълци поне веднъж.

Обратна връзка и оценка

Трениорът(ите) ще попита участниците дали имат представа какво са правили до сега, каква е била ролята им и как са се чувствали, когато са били със затворени очи.

Попитайте участниците за чувствата им по време на играта. Попитайте ги за трудностите.

Коментари, допълнителна информация

Тази игра е предназначена за младежи, за да ги накара да разберат концепцията на толерантността и как всеки може да бъде приет. Играта е предназначена за деца от 6 до 18 години, но може да бъде адаптирана и за възрастни.

Автори

Алексис Кунас	Кипър
Василена Иванова	България
Лоран Крьонер	Белгия

Честната игра

Преглед

Играта представя миграциите и чрез нея участниците могат да разберат целия процес, въпреки че може да не разбират политическата и икономическата ситуация.

Основна тема

Радикализация

Обем на групата

7 участници или повече

Възраст на участниците

7 години или по-големи

Подготовка

5-7 мин

Провеждане

30 мин

Обратна връзка

5-10 мин

Общо

50 мин

Цели

- Честна игра;
- Спазване на правилата;
- Борба срещу радикализма;
- Работа в екип;
- Процес на обсъждане.

Материали

Конуси, малки топки, малка кърпа или тениска, бандана/шал или нещо подобно, обръч или някаква кошница.

Подготовка

Очертайте поле от две части с препятствие в средата. Поставете един обръч от едната страна на стаята/полето, и още един в средата.

Инструкции за участниците в сесията

Разделете децата на две групи: **Ловци**, които се намират в средата на полето – специална зона, в която е разположена една от кошниците.

Плячките са втората група и са разположени в частта на стаята без обръч.

Плячките имат за задача да достигнат безопасната зона, в която се намират ловците, без да ги докосват. Ако докоснат ловец трябва да се върнат в своята зона. Всяка плячка има предмет, който трябва да пренесе през опасната зона, където се намира кошницата. Целта на ловеца е да попречи

на плячката да премине и да вземе нейния предмет. Минималният брой на ловците е 2, а на жертвите 5.

Инструкции за треньорите, които провеждат сесията

Треньорът разделя участниците на две групи и им обяснява ролите.

Много е важно да се погрижите за безопасността. Ловците и жертвите не трябва да се бутат един друг.

Ходът на играта зависи от треньора – дали иска да се играе за време, докато една от кошниците се напълни с предметите на плячката или докато всички жертви достигнат безопасната зона.

Обратна връзка и оценка

Индивидуален анализ на всеки участник с очакваните индикатори за радикализация: гняв, неудовлетвореност, честна игра, спазване на правилата, активно участие.

Коментари, допълнителна информация

-

Автори

Жасмин Пандур	Босна и Херцеговина
Азра Реброня	Босна и Херцеговина
Стоян Велков	България

Да строим заедно!

Преглед

Стъпка 1

Формират се две групи с равен брой участници. Целта на играта е да се построи възможно най-високата планина от тела.

Стъпка 2

Преди началото на играта отборите избират своите капитани. След това треньорът извиква всеки капитан поотделно и обяснява играта. Групите не знаят, че имат различни стартови позиции.

Единият отбор може да използва само телата си, докато другият отбор може да използва и кутии или стълби, които да му помогнат при изпълнението на задачата.

Стъпка 3

След първия кръг групите се разменят и първата група вече може да използва кутии, а другата не. В третия кръг двете групи работят заедно, за да построят възможно най-високата планина, като използват инструменти. Безопасността на участниците е много важна.

Основна тема

Радикализация

Обем на групата

От 10 до 30

Възраст на участниците

12–18 години

Подготовка

5 мин

Провеждане

20 мин

Обратна връзка

5 мин

Общо

30 мин

Цели

- Да научи двата отбора да работят заедно;
- Да гарантира, че двата отбора не спорят заради предимствата и стартовите позиции;
- Да се използват максимално възможностите на отборите, без да се сравняват един с друг;
- Да демонстрира въздействието на неблагоприятното положение;
- Да гарантира, че групите разбират своите позиции.

Материали

- Блокове;
- Стълби;
- Кутии;
- Предпазни постелки;
- Всичко, което може да се използва.

Подготовка

- На земята се поставят предпазните постелки;
- Разгрявка, за да се предотвратят наранявания;
- Участниците се разделят на групи;
- Треньорът обяснява играта на капитаните.

Инструкции за участниците в сесията

Участниците се запознават с правилата на играта. Само капитаните могат да вземат решения.

Инструкции за треньорите, които провеждат сесията

- Безопасността е на първо място;
- Не съобщавайте на групите стартовите им позиции (с изключение на капитаните);
- Само капитанът може да взема решения за отбора;
- И двете групи трябва да бъдат на двете позиции;
- Не изисквайте прекалено много. Ако някой участник не може да направи нещо, уважете това;
- Загрейте преди началото на дейността.

Обратна връзка и оценка

- Как се чувствахте, когато бяхте в групата в неравностойно положение?
- Как се чувствахте, когато всички работехте заедно?
- Какво мислите за решението да има различни стартови позиции?

Коментари, допълнителна информация

Тази дейност може да се прилага независимо от страната или обстоятелствата.

Дейността ни показва с кого участниците биха започнали да спорят първо – със съотборниците си или с другия отбор.

Автори

Серафим Лазов	България
Деймиън Ъита	Белгия
Иван Кутуев	България
Марко Дивкович	Босна и Херцеговина

Десет точки за победа

Преглед

Развиване на толерантността на тийнейджърите към:

- Хората с физически увреждания;
- Пол;

- Други тийнейджъри с ограничени способности/възможности.

Основна тема

Толерантност

Обем на групата

2 отбора по 4–6 играчи

Възраст на участниците

12–18 години

Подготовка

5 мин

Провеждане

20 мин

Обратна връзка

10-15 мин

Общо

30-40 мин

Цели

Да насърчи тийнейджърите да приемат различията на останалите и да ги провокира да разсъждават върху това как са се чувствали по време на играта (преди и след като треньорът е добавил ограниченията).

Материали

- Всякакъв вид топка (баскетболна, хандбална, софтболенна);
- Всякакъв вид игрище (баскетболно, хандбално, футболно);
- Цветни фланелки/нагръдници за двата отбора;
- 4 конуса, ако не разполагате с очертано игрище.

Подготовка

Ако не разполагате с подходящо игрище, очертайте такова с помощта на 4 конуса (колкото повече играчи имате, толкова по-голямо трябва да бъде игрището).

Инструкции за участниците в сесията

Групата се разделя на 2 балансирани по пол отбора (на пример: в отбор от 6 играчи трябва да има 3 момчета и 3 момчета);

- Всеки отбор носи цветна фланелка (например: синьо срещу червено);
- Обяснете ограниченията на игрището.

Инструкции за треньорите, които провеждат сесията

Основната цел на играта е отборът да изпълни 10 последователни паса:

- Без нито един от участниците да излезе от полето;
- Без нито един играч от другите отбори да докосне топката;
- Без топката да падне на пода.

При изпълнение на 10 паса отборът печели 1 точка. За да спечели играта, отборът трябва да има 3 точки.

Двата отбора играят един срещу друг на едно и също поле с една и съща топка (атака срещу защита).

Ако отборът в атака изпусне топката на пода или я хвърли извън полето, топката отива при защитниците и те стават атакуващи. Ако защитникът докосне или открадне топката, защитата става атака.

Ако атаката изпълни 10 паса, тя получава 1 точка, а топката отива в отбора в защита и той става атакуващ.

Ако играч от атакуващия отбор хване топката извън полето, топката отива при защитниците и те стават атакуващи.

Треньорът ще направи 4 различни варианта на играта:

1. Без ограничения. Първият отбор с 3 точки печели;
2. Ограничения:
3. Половината от играчите на всеки отбор трябва да играят с една ръка зад гърба (толерантност към хората с физически увреждания): Всеки играч с „увреждане“ ТРЯБВА да докосне топката поне веднъж, за да се изпълнят десетте паса;
4. Момчетата ЗАДЪЛЖИТЕЛНО подават топката само на момчетата, а момчетата ЗАДЪЛЖИТЕЛНО подават топката само на момчетата (толерантност към различните полове);
5. Треньорът казва на един играч от всеки отбор, че трябва да прави грешка всеки път, когато докосне топката (напр. да не хваща топката или нарочно да прави лоши пасове). Останалите играчи от двата отбора не трябва да знаят инструкциите.

В този последен вариант треньорът трябва да каже на всяко дете, което трябва да допуска грешки, че трябва да докосне топката поне веднъж, с идеята, че отборът никога няма да изпълни десетте паса. Треньорът трябва да предвиди разочарованието, което може да се породи в играча, който пропуска пасовете. Треньорът ПРЕКРАТЯВА играта, когато забележи жестове или думи на разочарование от страна на другите играчи, напр.: ако даден играч започне крещи на съотборника си, защото пропуска всеки път (толерантност към играчи с по-малки спортни възможности).

Обратна връзка и оценка

Треньорът ще обсъди с играчите как са се чувствали по време на различните варианти на играта. Основната цел на различните версии е да се повиши толерантността към хората с физически увреждания, различните полове и към играчите с по-малки възможности.

Коментари, допълнителна информация

По време на последната част на играта треньорът трябва да обърне внимание на промяната на отношението на участниците. Ако види, че разочарованието е твърде голямо или че играчите правят коментари за останалите, трябва да спре играта и да започне дискусия с играчите.

Автори

Иван Иванов	България
Сюлейман Сюлейман	България
Ян Оскар Иванчич	Босна и Херцеговина
Лоран Крьонер	Белгия

Щафета – RRTogether

Преглед

Тази дейност е състезание между 2 или 3 отбора.

От началото до края – това означава, че участниците се подкрепят и си помагат по време на състезанието.

Също така те трябва да започнат, бягат и завършат състезанието заедно.

Участниците трябва да дадат примери за солидарност.

Основна тема

Солидарност

Обем на групата

От 8 до 20 участници

Възраст на участниците

7–14 години

Подготовка

10-15 мин

Провеждане

20 мин

Обратна връзка

10 мин

Общо

40-45 мин

Цели

Участниците трябва да се научат да се подкрепят един друг, за да пресекат финалната линия възможно най-бързо.

Те ще се научат да работят заедно, за да изградят силен отборен дух и гладко сътрудничество.

Участниците ще подобрят и своите лидерски умения.

Те трябва да се подкрепят и помагат един на друг по време на цялото състезание.

Инструкции за треньорите, които провеждат сесията

Треньорите трябва да подкрепят и помагат на своя отбор през цялото състезание.

Наблегнете на солидарността в отбора.

Обратна връзка и оценка

След състезанието треньорът трябва да попита участниците как се чувстват и какво мислят за играта.

Въпроси:

- Как сте?
- Как се чувствате?
- Какво мислите за играта?
- Какво е Вашето мнение за солидарността?
- Какво можем да подобрим?

Коментари, допълнителна информация

Тази игра може да се провежда както на открито, така и на закрито.

Автори

Димитър Тасев	България
Джи Муя	Белгия
Дамир Агович	Босна и Херцеговина

Материали

- Всички участници трябва да имат една и съща екипировка или нагръдници;
- Конуси за очертаване;
- Старт линия;
- Финална линия;
- Медали за участниците.

Подготовка

- Всяко закрито или открито игрище (например баскетболно игрище);
- Лесна сесия за разгрявка;
- Дискусия с участниците относно правилата;
- Поставяне на препятствия на трасето, маркиране на стартовата и финалната линия.

Инструкции за участниците в сесията

Уверете се, че отборите започват, бягат и завършват състезанието заедно.

Съвети и препоръки за работа с целеви групи в неравностойно положение

Младите хора на възраст между 16 и 25 години са една от най-уязвимите групи, които са застрашени от социално изключване. Това е причината да съществуват много стратегии и програми, насочени конкретно към тази група. Терминът, който Европейската комисия използва е „млади хора с ограничени възможности“ и те се определят като: „млади хора, които са в неравностойно положение, за разлика от своите връстници, тъй като са изправени пред една или повече ситуации и пречки, които не им позволяват да имат ефективен достъп до формално и неформално образование, да участват в международни мобилности, да бъдат активни граждани, да бъдат овластени и да бъдат включени в обществото“.

Видове препятствия:

Съществуват няколко категории препятствия, пред които младите хора с ограничени възможности могат да се изправят:

СОЦИАЛНИ ПРЕПЯТСТВИЯ

- **Дискриминация;**

Дискриминация и недостатъчно представителство на младите хора, причина за което могат да бъдат техния пол, етническа принадлежност, религия, сексуална ориентация, увреждане и др.

- **Рисково поведение;**

Млади хора с ограничени социални умения и антисоциално или рисково сексуално поведение, настоящи и бивши престъпници, настоящи и бивши наркозависими и злоупотребяващи с алкохол.

- **Рискови ситуации;**

Млади и/или самотни родители, сираци, млади хора от разбити семейства; жертви на изоставяне, домашно насилие, тормоз или сексуален тормоз; млади хора, живеещи в много несигурни условия или бездомни.

ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕПЯТСТВИЯ

- **Икономически проблеми;**

Млади хора с много нисък стандарт на живот, много ниски доходи, силна зависимост от системата за социално подпомагане, живеещи в бедност, млади хора, които са бездомни поради ико-

номически проблеми, млади хора с дългове или финансови проблеми.

- **Безработица;**

Млади хора, които се намират извън системите на заетост, образование или обучение (NEET) или дългосрочно безработни лица (повече от една година).

УВРЕЖДЕНИЯ И ЗДРАВΟΣЛОВНИ ПРОБЛЕМИ

- **Интелектуални затруднения;**

Интелектуални, когнитивни, образователни.

- **Физически, сетивни или друг вид увреждания;**

- **Леки здравословни проблеми;**

Непоносимости, здравословни проблеми, хронични здравословни проблеми и психични състояния, които могат да повлияят на ежедневието.

- **Сериозни здравословни проблеми;**

Млади хора с хронични здравословни проблеми, тежки заболявания, психиатрични състояния, проблеми с психичното здраве, суицидно поведение и др.

ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРЕПЯТСТВИЯ

- **Образователни проблеми;**

Млади хора с образователни затруднения и слаби резултати в училище.

- **Липса на задължително образование;**

Млади хора, които не са завършили задължителното образование, преждевременно напуснали или отпаднали от училище (въз основа на възрастта на напускане на училище и задължителното средно образование).

КУЛТУРНИ РАЗЛИЧИЯ

- **Имигранти/бежанци;**

Млади имигранти и бежанци, или потомци на семейства на имигранти и бежанци, изправени пред проблеми с културното приобщаване и др.

- **Малцинства;**

Млади хора, принадлежащи към (недостатъчно представено) малцинство – пол, етническа принадлежност, религия, сексуална ориентация и др.

ГЕОГРАФСКИ ПРЕПЯТСТВИЯ

• Географска изолация;

Млади хора, живеещи в отдалечени или селски райони, на малки острови, в изоставени села или периферни райони (далеч от градските).

• Проблемни зони;

Млади хора от проблемни градски зони или от райони с по-слабо обслужване (ограничен обществен транспорт, съоръжения в лошо състояние).

Как да работим и да оказваме подкрепа на млади хора в уязвимо положение

Възможно най-ранното ангажиране на младите хора, които са най-отдалечени от пазара на труда, е от решаващо значение, за да се избегне дългосрочната безработица. Това често изисква проактивни и интензивни интервенции с по-широк кръг от партньори, за да се преодолеят различните препятствия, пред които са изправени напр. поведенчески, социални, образователни и здравни.

Четири основни елемента са от съществено значение за ефективното подпомагане на младите хора, изправени пред множество препятствия:

- Изграждане на силни партньорства с много заинтересовани страни;
- Осигуряване на проактивно взаимодействие с уязвимите групи;
- Възприемане на цялостни подходи;
- Подобряване на мониторинга.

Партньорствата с много заинтересовани страни са от ключово значение за подкрепата на младите хора, изправени пред множество пречки. Те предоставят комплексни услуги за подкрепа, които могат да се справят с разнообразните пречки, които младите хора могат да срещнат по пътя си към заетостта/образованието. Те гарантират, че лицето е подкрепено на всички етапи от пътя му към образованието/заетостта, като поддържат доверието в системата и мотивацията. За да бъдат успешни, тези партньорства трябва да обединяват не само обществените служби по заетостта (ОСЗ), образователния сектор и местните работодатели, но и да включват младежки и неправителствени организации (НПО) и социални и здравни служби.

Проактивното ангажиране на уязвимите млади хора е много важно, за да се избегнат отпадането от училище и дългосрочната неактивност, които са скъпи за обществото и могат да навредят допълнително на личните им перспективи. Това изисква превантивни мерки и проактивни, интензивни интервенции за преодоляване на пречките, пред които са изправени

младите хора. Един от разпространените подходи за достигане до лишени от права или маргинализирани млади хора е изграждането на надеждни отношения с младежки работници и представители на НПО, които могат да предоставят ценни съвети и знания за това как да се подходи към тази целева група.

Цялостните подходи са друг начин за разширяване и диференциране на обхвата на подкрепата по линия на Гаранцията за младежта в зависимост от специфичните нужди на различните категории NEETs. Такива подходи включват разработване на персонализирани пътеки, предоставяне на подкрепа за доходите (въз основа на принципа на взаимното задължение), достъп до услуги, както и предоставяне на консултации, наставничество и проследяване, за да се избегне отпадане. За уязвимите млади хора, четиримесечният срок може да се окаже твърде кратък, тъй като може да се наложи те да получат други допълнителни индивидуализирани интервенции, преди да могат да приемат и да се възползват от предложението на Гаранцията за младежта.

Мониторингът е важен, за да се разбере напълно профилът на младите хора и желанието им за образование или заетост. В най-добрия случай, той се изразява в събиране на данни, свързани с участието на групите NEET. Освен по отношение на пола, понастоящем, на ниво ЕС, няма разделение на индикатора „Рамка за мониторинг на Гаранцията за младежта“. Чрез Гаранцията за младежта се проследява и напредъка на младите хора в преодоляването на конкретни бариери.

Препратки

Белгия:

1. https://diplomatie.belgium.be/en/policy/policy_areas/peace_and_security/terrorism/fight_against_terrorism
2. https://www.besafe.be/sites/default/files/2018-10/guide_radix_be.pdf
3. <https://bx1.be/news/la-lutte-contre-la-radicalisation-est-passee-de-lurgence-a-la-prevention/>
4. <https://www.besafe.be/fr/legislation/note-cadre-de-securite-integrale-2016-2019>
5. <https://www.police.be/5998/fr/a-propos/police-integree/le-plan-national-de-securite>
6. <https://www.codef.be/asbl/terrains-daventures-hodimont/>

Босна и Херцеговина:

1. <https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-bosnia-and-herzegovina-analytical-report.pdf><https://rm.coe.int/bih-action-plan-2018-2021-en/16808b7563>
2. https://www.ombudsmen.gov.ba/documents/obudsmen_doc2013032607124915eng.pdf
3. <https://www.igremiladih.ba>
4. <https://www.facebook.com/sportske.igre.mladih.bih>
5. <https://sportsport.ba/fudbal/završen-projekat-quotstart-with-love-start-with-basketballquot/240875>
6. <https://www.facebook.com/Košarkaški-klub-WBS-Teslić-1393414947592310>
7. <https://www.deckiuplavom.org/utrke-i-cr-387/two-cities-marathon-2020/>
8. <https://atleta.ba/quickie-djecija-atletaska-liga/>https://en.wikipedia.org/wiki/2019_European_Youth_Olympic_Winter_Festival, <http://eyof2019.net/>

България:

1. C:\Users\diana\Downloads\15RH1039_strategy(2).pdf
2. <https://sportandlife.net/migranti-s-vazmoznost-za-sotsialno-priobshtavane-chrez-sport/>
3. <https://www.eufunds.bg/bg/node/2945>
4. <https://www.eufunds.bg/bg/node/2945>
5. <https://www.ngobg.info/bg/news/113754-%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%8F%D0%BD%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B8-%D0%BF%D0%BED0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82-%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D1%8A%D1%82-%D1%81%D1%80%D0%B5%D1%89%D1%83.html>
6. <https://www.bulsport.bg/sportlgration/view.html?nid=10770>
7. <https://gong.bg/oshte-sport/drugi-sportove/i-prez-2020-shte-ima-otbor-na-bezhanci-na-olimpiadata-509323>
8. <https://gong.bg/oshte-sport/drugi-sportove/i-prez-2020-shte-ima-otbor-na-bezhanci-na-olimpiadata-509323>
9. file:///C:/Users/diana/Downloads/KE-01-18-813-EN-N%20(1).pdf

Кипър:

1. http://www.cylaw.org/nomoi/enop/non-ind/2008_1_48/full.html
2. <https://theasis.cy.net/koa/el/application-status/>
3. <https://cyprusports.org/gr/%CE%B1%CE%B4%CE%B5%CE%B1/41-committees-cso/186-national-committee-against-violence.html>
4. www.socialpolicyaction.org
5. <https://cyprusports.org/>

Отказ от отговорност

Този доклад представлява един от резултатите от ръководения от АРБС проект „SPORTolerance“, съфинансиран по програма Еразъм+ на Европейския съюз.

Подкрепата на Европейската комисия за изготвянето на тази публикация не представлява одобрение на

съдържанието, което отразява само възгледите на авторите и Комисията не може да носи отговорност за каквото и да е използване на информацията, съдържаща се в нея.

За всякакви коментари, свързани с този доклад, моля, свържете се с АРБС: info@bulsport.bg

Изследователи по проекта

The Charity Game (TCG asbl)

Белгия

Джи Муя

Лоран Крьонер

BRAVO

Босна и Херцеговина

Исмаил Сехич

Селма Мемович

Асоциация за развитие на българския спорт

България

Йоанна Дочевска

Ивайло Здравков

Social Policy and Action Organization

Кипър

Ифигения Качи

Мария Калогеру

Школа по лека атлетика Дарко Тийм

България

Димитър Тасев

Василена Иванова

Този доклад включва материали от всички събития по проекта и публични ресурси и информация.

© **SPORTOLERANCE, АСОЦИАЦИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА БЪЛГАРСКИЯ СПОРТ, 2021 г.**

ISBN: 978-619-7677-01-0 (hard copy), 978-619-7677-02-7 (pdf)

Възпроизвеждането е разрешено, при условие че източникът е посочен.

SPORTolerance

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Наръчник с практически насоки **„Спортът, като инструмент за насърчаване на Толерантността“**

Проект „SPORTolerance“ /613067-EPP-1-2019-1-BG-SPO-SSCP/

www.sportolerance.com

Sportolerance Team

